

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนวิชาสังคมิตรดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นำผลการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนมาวิเคราะห์ โดยการเรียงลำดับข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีหลักฐานที่ชัดเจน แล้วทำการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และทำการลงมือสอนนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัยได้ดังนี้คือ

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 3.5 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 355,894 คน (ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2553) และครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น

1. ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยสุ่มมาจำนวน 11 โรงเรียนเพื่อใช้สำหรับทำการอภิปรายกลุ่ม
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนารีรัตน์จังหวัดแพร่ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 200 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยการจับสลากเลือก 6 ห้องเรียน จากทั้งหมด 12 ห้องเรียนซึ่งแต่ละห้องทางโรงเรียนได้จัดนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ คละกันในแต่ละห้อง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มทดลอง 100 คน ได้รับการสอนโดยแผนเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจากปัญหาการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสังคมิตรจำแนกเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 35 คน ปานกลาง 35 คนและอ่อน 30 คน กลุ่มควบคุม 100 คน ได้รับการสอนโดยใช้แผนการสอนแบบปกติจำแนกเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 35 คน ปานกลาง 35 คนและอ่อน 30 คน

ตารางที่ 3.1 ตารางการแบ่งนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

แผนการเรียนรู้	กลุ่มนักเรียน			รวม
	เก่ง	ปานกลาง	อ่อน	
แผนปกติ	35	35	30	100
แผนการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น	35	35	30	100
รวม	70	70	60	200

3.2 เครื่องมือที่ใช้วิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็นสามส่วน คือ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการอภิปรายกลุ่มจากผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองกับผู้เรียนและ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียน ดังรายละเอียดด่อไปนี้

3.2.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการอภิปรายกลุ่มจากผู้สอน

แบบบันทึกการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนวิชาสถิติระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ทำการพูดคุยแสดงความคิดเห็นรวมทั้งเสนอแนวคิดต่างๆที่ได้พบตามประสบการณ์จริงของผู้สอน ซึ่งผู้ทำวิจัยจะต้องทำการบันทึกข้อความการสนทนาระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน โดยความสำคัญของปัญหาจะขึ้นอยู่กับจำนวนความถี่ของปัญหาที่มีผู้เรียนร้อง

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจากปัญหาการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสถิติ
2. แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มที่เรียนแบบปกติ
แผนการสอนสถิติพื้นฐานเรื่องค่าเฉลี่ยมัธยฐานและฐานนิยมสำหรับการสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีแผนการเรียนรู้ทั้งหมด 9 แผนการเรียนรู้และใช้เวลาการสอนทั้งหมด 14 คาบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

คาบที่ 1 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) เพื่อเก็บข้อมูลผลการเรียนก่อนเรียน กล่าวถึงขอบเขตของเนื้อหา เริ่มอธิบายถึงความหมายของข้อมูล และข้อมูลทางสถิติ รวมถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล กับสถิติ

กานที่ 2 สอนความหมายของข้อมูล ข้อมูลทางสถิติ และวิธีการเก็บข้อมูล

กานที่ 3 สอนความหมายของคำต่างๆที่ใช้ในวิชาสถิติ

กานที่ 4-5 สอนเรื่อง การแจกแจงความถี่ของข้อมูล

กานที่ 6 สอนเรื่องค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงความถี่

กานที่ 7 สอนเรื่องค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่แจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ยเลขคณิตแบบล่วงหน้าหัก

กานที่ 8 สอนเรื่องค่ามัธยฐานของข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงความถี่

กานที่ 9 สอนเรื่องค่ามัธยฐานของข้อมูลที่แจกแจงความถี่แล้ว

กานที่ 10-11 สอนเรื่องฐานนิยม

กานที่ 12-13 สอนเรื่องการเลือกใช้ค่ากลางของข้อมูล

กานที่ 14 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) เพื่อเก็บข้อมูลและมีการแจกแบบสอบถามเพื่อวัดแรงจูงใจใส่สัมฤทธิ์

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลของการทดลองกับนักเรียนมีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยผู้สอนจะเป็นผู้ทำการประเมินโดยสังเกตจากพฤติกรรมต่างๆ ในขณะเรียนในห้องเรียนตลอด 14 ตารางสอน สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมของนักเรียนแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

- การให้เหตุผลในการตอบคำถาม
- มีกระบวนการคิด อย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ
- ความรอบคอบในการแก้ปัญหา
- ความสนใจ กระตือรือร้น ไฟรุ้ง
- ความรับผิดชอบในตนเอง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสถิติ เรื่องค่าเฉลี่ยมัธยฐานและฐานนิยมจะแบ่งเป็นข้อสอบก่อนเรียนและข้อสอบหลังเรียน ดังต่อไปนี้

แบบทดสอบก่อนเรียนเป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 เรื่องย่อยคือ

เรื่องที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาสถิติ จำนวน 5 ข้อ

เรื่องที่ 2 ค่าเฉลี่ยมัธยฐานและฐานนิยมจำนวน 10 ข้อ

เรื่องที่ 3 การประยุกต์ใช้วิชาสถิติกับชีวิตประจำวัน จำนวน 5 ข้อ

แบบทดสอบหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัยและปรนัยกึ่งอัตนัย จำนวนทั้งหมด 15 ข้อ โดยเนื้อหาของแบบทดสอบเป็นเนื้อหาที่เน้นการแสดงทางค่าตอบอ้างมีเหตุมีผล สามารถหาค่าตอบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และนำวิชาสถิติไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

แบบทดสอบที่ 1 เป็นแบบทดสอบอัตนัย 10 ข้อ เป็นข้อสอบวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา โดยจะมีคำตอบให้เลือกแต่ก็ต้องแสดงวิธีการคิดหรืออธิบายให้เข้าใจ

แบบทดสอบที่ 2 เป็นแบบทดสอบปรนัยกึ่งอัตนัยจำนวน 5 ข้อเป็นข้อสอบที่เน้นให้นักเรียนอธิบายการใช้คำเฉลยมัชฐานและฐานนิยมมาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยจะเป็นคำถามที่เน้นให้นักเรียนแสดงวิธีทางคำตอบอย่างถูกต้อง

3. แบบทดสอบวัดแรงจูงใจไฟสมุทรอิฟีสัมฤทธิ์ทางปฏิภาณเป็นแบบสอบถามจำนวน 8 ข้อ เป็นคำถามที่ต้องการทราบถึงความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน

3.3 ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ประกอบไปด้วยแผนวิเคราะห์ปัญหาการสอนที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครุผู้สอน แผนการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ วิชาสังคมพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับวัสดุประสงค์ คำอธิบายรายวิชา ขอบเขตและเนื้อหา
2. ศึกษาระบบวางแผนแก้ปัญหาการสอนที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครุผู้สอน และใช้กระบวนการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่มีอยู่ในปัญหากับผู้แก้ปัญหาในการนำประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดมาประยุกต์หัววิธีการที่จะอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดี คำตอบของปัญหาจะช่วยให้ค้นพบวิธีใหม่ๆ คำตอบของปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่ไม่คุ้นเคยมาก่อน โดยกระบวนการแก้ปัญหากระบวนการแก้ปัญหามีบทบาทสำคัญในการที่จะพัฒนาสิ่งต่างๆ คำตอบของปัญหาจะช่วยให้ค้นพบวิธีใหม่ๆ และยังสามารถประยุกต์วิธีการไปใช้กับปัญหาอื่นๆ ได้ซึ่งขั้นตอนของการแก้ปัญหามี 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา (Understanding the problem) พิจารณาว่าอะไรคือข้อมูลอะไรคือสิ่งไม่รู้ อะไรคือเงื่อนไขของปัญหา ปัญหาต้องการให้หาอะไร คำตอบของปัญหาอยู่ในรูปแบบใดแล้วยังต้องพิจารณาถึงเงื่อนไขที่ให้เพียงพอจะแก้ปัญหาหรือไม่มากเกินความจำเป็นหรือขาดแคลนกันเองหรือไม่

ขั้นที่ 2 วางแผนการแก้ปัญหา (Devising a plan) เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะต้องพิจารณาว่าจะแก้ปัญหาด้วยวิธีใด แก้อย่างไร ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ต่างๆ ที่มีในปัญหาคันหาความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่รู้กับที่ไม่รู้ถ้าหากความเชื่อมโยงไม่ได้ ก็อาจต้องหาลักษณะคล้ายกับปัญหาที่เคยแก้มา ก่อนหรือไม่รู้ว่าปัญหาสัมพันธ์กับปัญหานี้มาก่อนหรือไม่หรือมีลักษณะคล้ายกับปัญหาที่เคยแก้มา ก่อนหรือไม่รู้ว่าปัญหาสัมพันธ์กับปัญหานี้มาก่อนหรือไม่

กับอะไรหรือไม่และรู้ทฤษฎีที่จะนำมาใช้แก่ปัญหานั้นหรือไม่พิจารณาสิ่งที่ไม่รู้ในปัญหา และพยายามคิดถึงปัญหาที่คุณเคยซึ่งมีสิ่งที่ไม่รู้เหมือนกัน หรือคล้ายกันโดยพิจารณาดูว่าจะใช้วิธีการแก่ปัญหาที่คุณเคยมาใช้กับปัญหาที่กำลังจะแก้ได้หรือไม่ควรอ่านปัญหาอีกครั้งและวิเคราะห์ดูว่าแตกต่างจากปัญหาที่เคยพบหรือไม่

ขั้นที่ 3 ดำเนินการตามแผน (Carrying out the plan) เป็นขั้นตอนมือปฏิบัติตามแผนที่วางแผนไว้ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผน ตรวจสอบในแต่ละขั้นตอนที่ปฏิบัติว่าถูกต้องหรือไม่เพิ่มเติมรายละเอียดที่จำเป็นเพื่อความชัดเจนแล้วลงมือปฏิบัติจนกระทั่งพบคำตอบหรือพบวิธีการแก่ปัญหาได้

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบผล (Looking back) เป็นการตรวจผลที่ได้ในแต่ละขั้นตอนที่ผ่านมาเพื่อคุ้มครองต้องของคำตอบและวิธีการในการแก่ปัญหา พิจารณาว่าขั้นมีคำตอบอื่น หรือวิธีการแก่ปัญหาวิธีอื่นๆ อีกหรือไม่ แล้วตรวจว่าผลลัพธ์ตรงกันหรือไม่ ปรับปรุงวิธีการแก่ปัญหาให้กะทัดรัดชัดเจน และเหมาะสม ตลอดจนขยายแนวคิดในการแก่ปัญหาให้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ยังอาจปรับเปลี่ยนบางส่วนไป เพื่อหาข้อสรุปและสรุปผลการแก่ปัญหาในรูปทั่วไป ซึ่งมีทั้งหมด 9 หลักการ ดังนี้

1. ประชญาการสอนคณิตศาสตร์เป็นหลัก/กฎทั่วไปในการสอนคณิตศาสตร์มีแนวคิดสำคัญคือให้นักเรียนค้นพบหลักการต่าง ๆ ด้วยตนเอง สอนจากรูปธรรม สรุนนัยธรรม และมุ่งการนำไปใช้
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนคณิตศาสตร์มี 2 ทฤษฎี หลักดังนี้ คือ ทฤษฎีการสอนคณิตศาสตร์ และทฤษฎีการเรียนรู้
3. ทฤษฎีการสอนคณิตศาสตร์เป็นทฤษฎีที่เป็นหลักคณิตศาสตร์ในการสอน ทฤษฎีแห่งการฝึกฝน ทฤษฎีแห่งการเรียนรู้โดยบังเอิญ และทฤษฎีแห่งความหมาย
4. ทฤษฎีการเรียนรู้เป็นทฤษฎีที่จำเป็นสำหรับใช้ในการสอนคณิตศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง เพราะธรรมชาติคณิตศาสตร์มีความจำเป็นนามธรรมมากที่เด็กจะเข้าใจจำเป็นจะต้องอาศัยหลักจิตวิทยาเข้าช่วย
5. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนคณิตศาสตร์มีหลายทฤษฎี เช่นทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ของเพย์เจ็ต์, บรูเนอร์, ทฤษฎีและแนวคิดของกาเบล, บลูม, ดีนส์, ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์, ฯลฯ

6. จิตวิทยาการสอนคณิตศาสตร์ ได้แนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยา หลายคนสรุป ใจความสำคัญ ได้ดังนี้ คือ การตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนก่อนสอน, สอนจากฐานปัจจุบัน ประเมินผลการสอนเป็นระยะ นานธรรม ควรให้กำลังใจแก่ผู้เรียนขณะสอนและควรมีการประเมินผลการสอนเป็นระยะ
7. หลักการสอนคณิตศาสตร์คือ สอนเมื่อมีผู้เรียนมีความพร้อม สอนตามลำดับขั้นตอน จากง่ายไป ยากจากฐานปัจจุบัน ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ใช้วิธีอุปนัยในการสรุปหลักเกณฑ์ ของบทเรียน และนำความรู้ไปใช้โดยวิธีนั้นบัญญัติ เนื่องจากความมีส่วนร่วมในบทเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักทำงานตามความสามารถ
8. การสอนคณิตศาสตร์ตามกระบวนการ คือ การสอนตามลำดับขั้นตอน ของแต่ละกระบวนการ กระบวนการที่เหมาะสมกับสาระกลุ่มคณิตศาสตร์ มี 5 กระบวนการ คือกระบวนการสร้างความคิด รวบยอดทั่งคณิตศาสตร์, กระบวนการเรียนรู้ความเข้าใจ, กระบวนการสอนทักษะปฏิบัติ, กระบวนการสอนทักษะการคิดคำนวณ และกระบวนการสอนทักษะการแก้โจทย์ปัญหา
9. ทักษะ / กระบวนการทางคณิตศาสตร์ เป็นสิ่งที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนประกอบด้วย ทักษะ / กระบวนการแก้ปัญหา, ทักษะ / กระบวนการให้เหตุผล, ทักษะ / กระบวนการสื่อสาร สื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอ, ทักษะ / กระบวนการเชื่อมโยง และความคิดสร้างสรรค์
3. ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาระสำคัญในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ กระบวนการทางแก้ปัญหา ทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นไว้ 5 มาตรฐาน คือ
  - มาตรฐานที่ 1 การพัฒนาทักษะด้านกระบวนการแก้ปัญหา
  - มาตรฐานที่ 2 การพัฒนาทักษะด้านกระบวนการให้เหตุผล
  - มาตรฐานที่ 3 การพัฒนาทักษะด้าน กระบวนการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และ การนำเสนอ
  - มาตรฐานที่ 4 การพัฒนาทักษะด้านกระบวนการเชื่อมโยง
  - มาตรฐานที่ 5 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
4. ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากหนังสือ เอกสาร วารสาร และอินเตอร์เน็ต เพื่อใช้เป็น ตัวอย่างในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้
5. ศึกษาคู่มือครุของ สสวท. และศึกษาขอบเขตของเนื้อหาในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน คณิตศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างใบกิจกรรมที่ใช้ในแผนจัดการเรียนรู้

6. นำปัญหาที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอน มาวิเคราะห์ และประเมินถึงสาเหตุปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ไข
7. นำปัญหาการอภิปรายกลุ่มที่ได้ทำการวิเคราะห์ มาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ในกิจกรรมแบบทดสอบก่อนเรียนแบบทดสอบหลังเรียนและแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยม
8. นำแผนการจัดการเรียนรู้ ในกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้
9. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการนำแบบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้ทำการประเมินแผนการเรียนรู้และค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ที่ผู้ทำวิจัยได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจ ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum_{i=1}^n R_i}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของความเที่ยงตรงระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$$\sum_{i=1}^n R_i \text{ แทน } \text{ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด } \\ n \text{ แทน } \text{ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด }$$

เกณฑ์การประเมิน

- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
  - ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 50.0. ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้
10. ปรับปรุง แก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียน จากที่ได้รับตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ
  11. วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีของเดรอก (Drake) โดยการหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก มีสูตรดังนี้

$$\text{ความยาก} = \frac{P_H - P_L}{2}$$

$$\text{อำนาจจำแนก} = P_H - P_L$$

เมื่อ P_H = สัดส่วนของคะแนนที่ผู้สอบในกลุ่มสูงตอบถูกต่อคะแนนเต็มทั้งหมด

P_L = สัดส่วนของคะแนนที่ผู้สอบในกลุ่มต่ำตอบถูกต่อคะแนนเต็มทั้งหมด

เกณฑ์ในการเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพนั้น พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

- ดัชนีความยากง่าย (P) ควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 ซึ่งแบ่งเป็นรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.2 รายละเอียดแสดงค่าดัชนีความยากง่าย

ดัชนีความยากง่าย (P)	คุณภาพของข้อสอบ
0.00 – 0.10	ยากมาก
0.20 – 0.40	ค่อนข้างยาก
0.41 – 0.60	พอเหมาะสม
0.61 – 0.80	ค่อนข้างง่าย
0.81 – 1.00	ง่ายมาก

- ดัชนีอำนาจจำแนก (R) ควรมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบ่งเป็นรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.3 รายละเอียดแสดงค่าดัชนีอำนาจจำแนก

ดัชนีอำนาจจำแนก (R)	คุณภาพของข้อสอบ
0.40 ขึ้นไป	ดีมาก
0.30 – 0.39	ค่อนข้างดี
0.20 – 0.29	พอใช้
ต่ำกว่า 0.20	ไม่ดี

12. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลfa (Cronbach's alpha) ซึ่ง

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[\left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right] \right]$$

แบบทดสอบที่จะนำไปใช้ได้นั้นจะต้องมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ไม่น้อยกว่า 0.70 จึงจะนำไปใช้ได้ โดยมีสูตรและการคำนวณดังนี้ [อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลสักดิ์, 2552]

$$\alpha = \text{ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น}$$

$$K = \text{จำนวนข้อของแบบทดสอบ}$$

$$s_j^2 = \text{ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบแต่ละข้อ} K \text{ ข้อ}$$

$$s_t^2 = \text{ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ}$$

ผลปรากฏว่าแบบทดสอบมีข้อมูลดังต่อไปนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ มีค่า 0.86

ค่าความยากง่าย มีค่าระหว่าง 0.45 - 0.58 ถือว่าอยู่ในระดับที่พอเหมาะสม

ค่าอำนาจจำแนก มีค่า 0.3933 ถือว่าอยู่ในระดับที่ดีมาก

สามารถดูค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อได้ในภาคผนวก ข.

3.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็นสองส่วน ในส่วนแรกจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครุผู้สอน โดยมีผู้วิจัยเป็นประธานการอภิปราย และส่วนที่สองเป็นการลงมือสอน โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้สอนให้กับนักเรียนเป็นผู้ทดลอง โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากปัญหาการอภิปรายกลุ่มของครุผู้สอน และทำการสอนเพื่อเก็บข้อมูลในโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.4.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาสติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ คำอธิบายรายวิชา ขอบเขตและเนื้อหา
- 3.4.2 ศึกษาหลักการสร้างสื่อการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้ จากตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.4.3 ศึกษาวิธีการ ขั้นตอน ของการอภิปรายกลุ่ม รวมทั้งหา หัวข้อสำคัญที่ใช้ในการอภิปรายกลุ่ม

3.4.4 ทำการเก็บรวมรวมข้อมูลจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอน โดยมีผู้วิจัยเป็นประธานการอภิปราย โดยเน้นการอภิปรายกลุ่มเป็นแบบระดมความคิด ผสมกับการอภิปรายกลุ่มแบบระดมสมอง (Brain Storming) ซึ่งหัวข้อหลักในการอภิปรายได้แก่

หัวข้อ 1 การใช้เนื้อหาอิสระและกลยุทธ์ในการสอน

หัวข้อ 2 บทบาทและอิทธิพลของหลักสูตรรัฐ

หัวข้อ 3 พื้นฐานของนักเรียนในการเรียนรู้สังคม

หัวข้อ 4 วิชาคณิตศาสตร์กับสังคม

ซึ่งมีวิธีการดำเนินการอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ผู้ทำวิจัยกล่าวถึงหัวข้อหรือปัญหาให้ครูผู้สอนรับทราบ
2. ผู้ทำวิจัยอธิบายความมุ่งหมายและสาระสำคัญของหัวข้อประชุมให้ครูผู้สอนและความคาดหวังที่จะได้รับจากการอภิปรายกลุ่มในครั้งนี้
3. บอกถึงระยะเวลาในแสดงความคิดเห็นตามความเหมาะสม โดยจำนวนเวลาขึ้นอยู่กับจำนวนของครูผู้สอนที่เข้าร่วมการอภิปราย
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระเสรี โดยผู้ทำวิจัยทำการบันทึกรายละเอียด และถ่ายทอดความคิดเห็นของผู้อื่นให้ได้ชัดมากที่สุด
5. หากครูผู้สอนท่าได้ได้แสดงความคิดเห็นมากเกินไป ผู้ทำวิจัยควรพูดเพื่อเปลี่ยนให้ครูผู้สอนคนอื่นได้แสดงความคิดเห็นด้วย เช่น ถ้าในหัวข้อหนึ่งครูผู้สอนคนที่ 1 แสดงความคิดเห็นมากจนเกินไปผู้วิจัยอาจจะสามารถกล่าวมาเพื่อให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ว่า “ในส่วนของที่ครูผู้สอนคนที่ 1 พูดนี้มีครูผู้สอนผู้ใดมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่นบ้าง”
6. สรุปความสำคัญของข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นในอันที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ต่างๆ และกล่าวปิดการอภิปราย
7. ทำการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอน โดยแบ่งปัญหาออกเป็นสองส่วนใหญ่ๆ คือ ปัญหาที่สามารถนำมาสร้างแผนจัดการเรียนรู้ได้ และ ปัญหาที่ไม่สามารถนำมาสร้างแผนจัดการเรียนรู้ได้

ซึ่งผู้ทำวิจัยจะต้องทำการบันทึกข้อความการสนทนากลุ่มของครูผู้สอน โดยแบ่งปัญหาออกเป็นสองส่วนใหญ่ๆ คือ ปัญหาที่สามารถนำมาสร้างแผนจัดการเรียนรู้ได้ และ ปัญหาที่ไม่สามารถนำมาสร้างแผนจัดการเรียนรู้ได้

ปัญหาหรือข้อเรียกร้องนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆคือปัญหาที่ไม่สามารถนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และปัญหาที่สามารถนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ประเภทของปัญหาที่เกิดขึ้นจริงที่พบในการสอนซึ่งมีจำนวนครูผู้เรียกร้องต่างกัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้นั้นถือเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการจัดจำแนกไว้ว่าเป็นปัญหาที่ไม่สามารถสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับความสำคัญของปัญหานั้น ผู้วิจัยได้ทำการเรียงตามความสำคัญ (จำนวนผู้เรียกร้อง) ซึ่งลักษณะของปัญหาต่างๆนั้น ผู้ทำวิจัยได้ทำการอธิบายไว้ข้างล่างของตาราง

ตารางที่ 3.4 ประเภทของปัญหาที่ไม่สามารถนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ลักษณะของปัญหา	จำนวนผู้เรียกร้อง	คิดเป็นร้อยละ
นโยบายการศึกษาที่เปลี่ยนไปตามรัฐบาลชุดต่างๆ	47	26.19 %
- นโยบายของรัฐทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ	19	10.45 %
- การบริหารของผู้บริหารทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ	16	8.84 %
- กิจกรรมในโรงเรียนบางครั้งมีมากเกินไป	12	6.90 %
จำนวนครูไม่พอ ขาดครุที่มีความรู้โดยตรงมาสอน	43	23.81 %
- ไม่มีครูเนื่องจากอาชีพครูมีรายได้ต่ำ	28	15.44 %
- ครุที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ในหลายโรงเรียนไม่ได้จบทางคณิตศาสตร์โดยตรง	9	5.05 %
- ครุคณิตศาสตร์รับภาระสอนมากเกินไปเมื่อเทียบกับหมวดวิชาอื่นๆ	5	3.02 %
อาจารย์ไม่มีเวลาเตรียมการสอนเนื่องจากการสอนและงานอื่นๆมากเกินไป	34	19.05 %
- ครุคณิตศาสตร์มีจำนวนน้อยรับภาระสอนมากเกินไปเมื่อเทียบกับหมวดวิชาอื่นๆ	14	7.615 %
- ครุต้องทำหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่หน้าที่ครุภัยในโรงเรียนจนทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน การให้ครุทำแบบประเมิน แบบสำรวจ แบบวัดผล หรือแผนการสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาสนใจเรื่องเตรียมการสอน	14	7.615%
	9	4.82 %

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	จำนวนผู้เรียกร้อง	คิดเป็นร้อยละ
เด็กมีความรู้พื้นฐานไม่เพียงพอในการเรียนวิชาสังคมพื้นฐาน	24	13.10 %
- เด็กไม่มีความรู้พอในการเรียนวิชาสังคม - นโยบายของรัฐห้ามมีเด็กสอบตกทำให้เด็กที่เรียนผ่านมีคุณภาพต่ำ	18	10.46 %
- เด็กที่ไปเรียนสถานบันกสวิชาที่ผ่านๆมา ไม่มีความเข้าใจในพื้นฐาน รู้เพียงแค่การหาคำตอบ	2	1.32 %
ปัญหาการใช้งบประมาณการศึกษา	2	1.32 %
- การซื้อหนังสือที่ล่าช้า ทำให้นักเรียนไม่มีหนังสือใช้ตามเวลาที่จะเรียน	17	9.52 %
- ของที่ซื้อบางครั้งครู่ผู้สอนใช้ไม่เป็นทำให้ไม่เกิดประโยชน์	12	6.77 %
บุคลากรการศึกษาขาดแรงจูงใจในการทำงาน	5	2.75 %
- ครูแย่งกันทำงาน เลื่อนขึ้นวิทยฐานะ ไม่มีแรงจูงใจในการสอนเด็ก	15	8.33 %
- การบริหารที่ล้มเหลว ไม่เอื้อประโยชน์ต่อครูผู้สอนทำให้ครูผู้สอนหมดกำลังใจในการสอน	8	4.27 %
- ครูแย่งกันสอนพิเศษ ขาดแรงจูงใจในการสอนภายในห้องเรียน	4	2.14 %
	3	1.92 %

ปัญหา นโยบายการศึกษาที่เปลี่ยนไปตามรัฐบาลชุดต่างๆ

อย่างที่ทราบกันดีว่า การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษานั้นขึ้นตรงต่อกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในแต่ละยุคสมัยของรัฐบาลนั้นต่างต้องการสร้างผลงานที่ให้เห็นเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อแสดงถึงผลงานของตนเองที่ชัดเจน มีการให้แต่ละโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาทำสิ่งต่าง เพื่อแสดงถึงศักยภาพของผู้เรียน ดังเช่น โรงเรียนมาตรฐานสู่สากล โรงเรียนพระราชทานประจำปี โรงเรียนในผัน ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงคือบุคลากรในแต่ละโรงเรียน ที่จะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้ผ่าน การประเมิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะแสดงถึงศักยภาพของแต่ละโรงเรียน แต่การที่ทำตามนโยบายเหล่านี้มากเกินไป ย่อมส่งผลต่อผู้เรียน เนื่องจากครุส่วนมาก

จะทุ่มเวลาเพื่อให้โรงเรียนของคนเองผ่านการประเมิน โดยไม่สนใจถึงนักเรียน บางครั้งถึงกับจะทิ้งช้าไว้ไม่ทันต้องสอน เพื่อให้นักเรียนมาทำกิจกรรมเพื่อแสดงถึงผลงานของโรงเรียน

ปัญหา จำนวนครูไม่พอ ขาดครูที่มีความรู้โดยตรงมาสอน

จากสภาพปัจจุบัน สังคมไทยมีบัณฑิตจบวิชาชีพครูปีละ 10,000-20,000 คน และจบปริญญาตรีสาขาอื่นๆ รวมแล้วนับแสนคน แต่โรงเรียนขาดแคลนครูผู้สอน เนื่องจากวิชาชีพครูนั้นมีรายได้ต่ำกว่าแทนถือว่าต่ำมาก เมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ซึ่งครูที่ขาดมากที่สุดคือครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ในหลายโรงเรียนนั้น ได้มีการนำครูจากหมวดวิชาอื่นๆ เข้ามาช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์เป็นจำนวนมาก ล้วนใหญ่เป็นครูที่จบทางด้านวิทยาศาสตร์ฟิสิกส์และคอมพิวเตอร์ เมื่อครูที่ช่วยสอนเหล่านี้มาสอนในวิชาสังคมฯ ทำให้เกิดปัญหางานประจำไม่แน่นหนา ไม่สามารถสอนได้แค่ในหนังสือ ย่อมส่งผลทำให้ผู้เรียนนั้นไม่สามารถรับรู้ได้ทั้งหมด และถูกต้อง

ปัญหา อาจารย์ไม่มีเวลาเตรียมการสอนเนื่องจากภาระการสอนและงานอื่นมากเกินไป

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่พบเกี่ยวกับการเรียนการสอนคือ การที่ครูผู้สอนไม่มีเวลาจัดเตรียมการสอนให้เด็ก เนื่องจากครูผู้สอนนักจากจะมีภาระการสอนที่ต้องสอนเฉลี่ย สัปดาห์ละ 15-24 ชั่วโมงแล้ว ครูผู้สอนจะต้องทำงานอื่นๆ ไปด้วย เช่นการร่วมกันสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร ในบางโรงเรียนจะต้องบังคับให้ครูมีกิจกรรมชุมนุมอีกคนละ 1 กิจกรรม และในบางโรงเรียน นักจะให้มีการให้ครูผู้สอนจัดทำหลักสูตรและเขียนแผนการสอนส่งบ่อยเกินไป จนไม่มีเวลา เตรียมการสอนของตนเองนอกจากนี้ครูผู้สอนเอง เมื่อถึงเวลาสอบต้องทำการตรวจและกรอกข้อมูล ข้อสอบด้วยโปรแกรมที่ทางกระทรวงศึกษาธิการจัดเตรียมไว้ให้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มันเป็นสิ่งที่นอกเหนือจากการของครูที่จะต้องทำ ดังนั้นครูจึงไม่มีเวลาเพียงพอจัดเตรียมแผนการสอน ทำให้การสอนในห้องเรียนจึงไม่ดีเท่าที่ควร

ปัญหา เด็กมีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอในการเรียนวิชาสังคมฯ พื้นฐาน

การที่ผู้เรียน จะเรียนวิชาสังคมฯได้ดีนั้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ที่ถือว่าอยู่ในระดับที่ดีพอสมควร แต่ในปัจจุบันเด็กที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้นส่วนมากจะมีปัญหาที่สำคัญคือ พื้นฐานเดิมไม่ดี มีอาจารย์ท่านหนึ่งกล่าวว่า “จากนี้ไปนายที่ไม่ต้องการให้เด็กสอบตก ถ้าเด็กสอบตก ก็ต้อง

ซ่อมให้ผ่าน ถ้าซ่อมไม่ผ่านก็ถือว่าเป็นข้อบกพร่องของครูผู้สอนที่สอนไม่ดีทำไม่ให้เรียนเข้าชั้น “ไปเลย ถ้าขึ้นโดยนัยเป็นหลัก ก็เหมือนจะต้องส่งเด็กให้ผ่านๆ ให้เกรด 1 ก็พอ” ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาสะสมจนยากที่จะแก้ไข เมื่อนักเรียนที่พื้นฐานคณิตศาสตร์ไม่ดีมาเรียนในวิชาสถิติ ก็ทำให้นักเรียนเหล่านั้นเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่สนใจในวิชาสถิติ มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชา และออกไปพึงสถานบัน្តกวดวิชาที่ต้องการเพียงแค่คำตอบเท่านั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาสะสม จนทำให้เด็กล้มเหลวในเรียน ในระดับที่สูงขึ้น

ปัญหา การใช้งบประมาณการศึกษา

จากนโยบายของรัฐบาลชุดต่างๆ ที่เน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงชั้นมัธยมศึกษา แต่ในความเป็นจริงแล้วถือว่าล้มเหลวเป็นอย่างมาก ด้วยยัง เช่น มีการให้หนังสือเรียนแจกให้ฟรี แต่กว่าที่หนังสือจะได้ถึงมือนักเรียน บางแห่งก็ถึงช่วงสอบปลายภาค นักเรียนไม่มีหนังสือใช้ ทำให้การเรียนการสอนนั้น ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร มีอาจารย์ที่หนึ่งกล่าวว่า “คนภายในออกสำรวจมาก ก็ถือว่าเป็นข้อบกพร่องของครูผู้สอนที่จะต้องแก้ไขเอง บ้างก็ว่าเป็นหน้าที่ครูที่ต้องจัดการให้ได้ ให้ครูให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มอื่นเรียนแทนก็ไม่ได้ เพราะผิดหลักของกระทรวงศึกษาธิการ แล้วการที่จะให้ครูถ่ายเอกสารให้ก็เป็นเรื่องที่สามารถแก้ไขเฉพาะหน้า ซึ่งในส่วนของการถ่ายเอกสารนี้รัฐบาลก็ไม่เคยให้ความสนใจสนับสนุนงบประมาณแม้แต่น้อย” นอกจากนี้ ปัญหาของการใช้งบประมาณที่ถือว่าล้มเหลวอย่างเห็นได้ชัดเลย คือการของบประมาณเพื่อซื้อในสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ แต่ครูผู้สอนวิชาสถิติในระดับมัธยมศึกษา ส่วนมากเป็นครูที่มีอายุมาก นักจะคิดว่าการสอนของตนที่เคยสอนมาเป็นเวลานานหลายปีนี้มีคิว่าสื่อการเรียนรู้ที่โรงเรียนมีให้ทำให้หายโรงเรียนอุปกรณ์และสื่อการสอนต่างๆ ไม่ได้ถูกใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

ปัญหา บุคลากรการศึกษา ขาดแรงจูงใจในการทำงาน

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ครูผู้สอนในหลายโรงเรียนเกิดความท้อแท้ เปื่อยหน่ายและขาดแรงจูงใจในการทำงาน นอกเหนือนี้ยังมีปัญหาที่เป็นปัจจัยภายนอกหลายอย่างมาทำให้ขาดแรงจูงใจในการสอน เช่น ปัญหานายรัฐกิจ และการเป็นหนึ่งในระบบแม้แต่ในที่ทำงานของตัวครูผู้สอนเองยังมีการแข่งขันของครูเพื่อที่จะทำผลงานเพื่อก้าวขึ้นเงินเดือน หรือที่เรียกว่าวิทยฐานะครูชำนาญการ ซึ่งในหลายโรงเรียนที่ผู้สอนไม่ได้มีเวลาสอนนักเรียนอย่างจริงจัง เนื่องจากต้องเอาเวลามาทุ่มเททำในส่วนผลงานเพื่อเพิ่มระดับขึ้นเงินเดือนของตน

แสดงประเภทของการเรียกร้องครูในช่วงการสอนพิริมกับจำนวนของครูทำให้การเรียกร้องแต่ละชนิดสำหรับการแก้ไขปัญหานั้น จะเน้นแก้ไขในปัญหาตามลำดับความสำคัญ (จำนวนผู้เรียกร้อง) ซึ่งลักษณะของปัญหาต่างๆนั้น ผู้ทำวิจัยได้ทำการอธิบายไว้ข้างล่างของตาราง

ตารางที่ 3.5 ประเภทของปัญหาที่สามารถนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ลักษณะของปัญหา	จำนวนผู้เรียกร้อง	คิดเป็นร้อยละ
นักเรียนไม่สามารถอธิบายวิชาสติ๊กให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน	73	40.28 %
- รู้เฉพาะความรู้ที่มีในหนังสือเรียนเท่านั้น	49	27.33 %
- สามารถหาได้เฉพาะคำตอบ แต่ไม่เข้าใจความหมาย	12	6.59 %
- ไม่สามารถอธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่างสิ่งต่างๆในวิชาสติ๊กได้	7	4.02 %
- นำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้	4	2.34 %
นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง โดยหวังเพียงแต่สถาบันกว่าวิชา	45	25.00 %
- นักเรียนคิดว่าการสอนที่สถาบันกว่าวิชาเข้าใจดีกว่า เนื่องจากเนื้อหาเฉพาะการหาคำตอบ	34	18.64 %
- นักเรียนเลือกใช้ข้อมูลสติ๊กไม่เป็น รู้แต่การหาคำตอบที่ลึกและเร็วที่สุด	11	6.36 %
หลักสูตรของรัฐบาลควร มีการเปลี่ยนแปลง	25	13.89 %
- หลักสูตรที่สร้างโดยรัฐบาลนั้นเหมาะสมเฉพาะโรงเรียนใหญ่ หรือเด็กที่เก่งเท่านั้น	20	11.14 %
- หลักสูตรที่เน้นสอนเรื่องปรัชญาและจิตวิทยา เด็กมากเกินไป	5	2.75 %

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	จำนวนผู้เรียนครั้ง	คิดเป็นร้อยละ
อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป	17	9.72 %
- อาจารย์อาจูโซส่วนมาก คิดว่าการสอนแบบเดิมของตนที่สอนมากนานนั้น เป็นการสอนที่ดีที่สุด	8	4.21 %
- วิชาสถิติในส่วนบรรยาย ความมีการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจและอยากรู้เรียน	7	3.89 %
- การสอนที่เน้นให้นักเรียนไปศึกษาด้วยตนเองแบบผิดๆ	3	1.62 %

ปัญหา นักเรียน ไม่สามารถ อธิบายวิชาสถิติ ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

ผู้เรียน ไม่สามารถ อธิบายได้ว่าวิชาสถิติ ที่เรียนนั้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ได้ ผู้เรียนไม่สามารถเลือกใช้ตัวสถิติ ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีอาจารย์ท่านหนึ่ง กล่าวว่า “สถิตินั้นอยู่รอบตัวเราตลอดเวลา แต่ตัวนักเรียนนั้นยังไม่รู้ตัวว่ามีอะไรบ้าง นอกจากความรู้ทางสถิติว่าการหา Mean, Median และ Mode หาอย่างไร ความถี่ พิสัย หาอย่างไร ห้างๆ ที่เรียนสถิติจะไปแล้ว” ซึ่งปัญหานี้แสดงถึงความล้มเหลวของการสอนวิชาสถิติในหลายโรงเรียนที่เน้นแต่ให้หาคำตอบจากสิ่งที่โจทย์กำหนดให้เท่านั้น ความรู้ที่ได้ก็ได้แค่ความรู้ทางทฤษฎีในหนังสือเท่านั้น แต่นักเรียนไม่สามารถเอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้เลย

ปัญหา อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งในการเรียนการสอนวิชาสถิติ คือ ผู้สอนเกือบทั้งหมดจะเป็นอาจารย์อาจูโซ เนื่องจากผู้สอนมักจะคิดว่าวิชาที่จะให้ผู้สอนมาสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะต้องเป็นอาจารย์ที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องในบางส่วน แต่ในขณะเดียวกันปัญหาที่พบคือ อาจารย์อาจูโซเหล่านั้น ส่วนมากจะมีการสอนแบบเดิม พูดบรรยาย ช้าๆ หรือเขียนอธิบาย ความหมายของสถิติบนกระดานครั้งละมากเกินไป ทำให้ขาดแรงกระตุ้น ให้กับผู้เรียน ในหลายโรงเรียนครุผู้สอนยังสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางแบบที่ผิดๆอยู่ เช่น ครุผู้สอนสั่งให้ผู้เรียนไป

ศึกษาด้วยตัวเองที่ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ อ่านหนังสือด้วยตัวเอง หรือให้ผู้เรียนสอนกันเองโดยปราศจากการคุ้ยและขอครูผู้สอน เแล้วเขียนรายงานส่ง หรือให้มาสอบเก็บคะแนน

ปัญหา หลักสูตรของรัฐควรมีการเปลี่ยนแปลง

ผู้สอนบางคนได้กล่าวถึงปัญหาหลักสูตรของรัฐที่ผ่านมาว่า ยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากหลักสูตรที่ผ่านมาเน้นในเรื่องปรัชญาการศึกษา จิตวิทยามากเกินไป ซึ่งไม่ได้เน้นในเรื่องสังคมและตัวนักเรียนเป็นสำคัญ และการประเมินหลักสูตรที่ผ่านมานั้นก็เน้นประเมินหลักสูตรเฉพาะโรงเรียนใหญ่ที่มีนักเรียนที่มีความรู้ในระดับเก่งเป็นจำนวนมาก ดังนั้นหลักสูตรในหลายๆ หลักสูตรของรัฐบาลนั้น จึงใช้ได้แต่เฉพาะในโรงเรียนที่เด็กนักเรียนที่เก่งเท่านั้น จึงทำให้เด็กที่มีความรู้ปานกลางและอ่อนเรียนไม่ทัน ทำให้เด็กเหล่านี้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายและต่อต้านโรงเรียน

ปัญหา เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง โดยหวังเพียงแต่สถาบันกวิชา

ในปัจจุบันมีสถาบันกวดวิชาตามมา โดยส่วนมากสถาบันกวดวิชาเหล่านี้มักจะเน้นให้ผู้เรียนนั่นหาคำตอบ พนว่าในหลายๆ โรงเรียนนั้น มีการสอนวิชาคณิตศาสตร์รวมถึงวิชาสถิติที่ไม่ดีพอ จึงทำให้เด็กหลายเกิดความคิดในแง่ลบสำหรับการเรียนในห้อง และหวังที่จะพึ่งสถาบันกวดวิชาเท่านั้น โดยเฉพาะโรงเรียนในจังหวัดใหญ่ๆ สำหรับวิชาสถิตินั้น ไม่ใช่วิชาที่เน้นหาเฉพาะคำตอบเท่านั้น ซึ่งนอกจากการหาคำตอบแล้ว ผู้เรียนจะต้องเข้าใจถึงความหมายและวิธีการเลือกใช้เครื่องมือสถิติชนิดต่างๆ ด้วย มีผู้สอนท่านหนึ่งกล่าวว่า “เด็กที่ไปเรียนรู้จากสถาบันกวดวิชา มักจะพนว่ามีกระบวนการคิดที่เปลี่ยนใหม่ที่ทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ มาก จนน่าตกใจ แต่เมื่อถามว่าทำไม่ถึงเลือกใช้เครื่องมือทางสถิติ ดังกล่าว นักเรียนไม่สามารถตอบได้ เพียงแต่รู้วิธีคิดหาคำตอบเมื่อเห็นโจทย์มาลักษณะนั้น”

ปัญหา ควรมีการใช้เทคโนโลยี มากขึ้นในการเรียนการสอนมากกว่านี้

มีอาจารย์ท่านหนึ่งได้กล่าวถึงเทคโนโลยีที่ควรนำมาช่วยในการสอนวิชาสถิติในปัจจุบัน คือโปรแกรม Box Plots ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวจะใช้ร่วมกับโปรแกรม Microsoft office Excel สามารถนำมาเขียนแผนภาพ เพื่อแสดงค่าเฉลี่ยและวัดการกระจายข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่จะนำมาใช้ในการแสดงการหาค่าเฉลี่ย (Mean หรือ Median) ค่าอิฐลึกที่ 1 และ 3 และค่าสูงสุดและต่ำสุด ทำให้สามารถเทียบค่าสถิติดังกล่าวในแต่ละกลุ่มตัวอย่างได้ง่ายขึ้น ซึ่งโปรแกรม Box Plots นั้นส่วนใหญ่จะรู้จักในกลุ่มนักสถิติศึกษา และผู้ทำงานวิจัย ถ้าหากมีการนำมาใช้ช่วยในการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แล้ว ย่อมจะทำให้สะດ梧ต่อผู้สอน และทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้น รวมทั้งสามารถให้ผู้เรียนไปศึกษาด้วยตัวเองได้

ปัญหาการใช้คำศัพท์

ในหลายโรงเรียนเมื่อเรียนวิชาสถิติจะแล้ว นักเรียนไม่สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ทางสถิติที่ถูกต้องได้ มีอาจารย์ท่านหนึ่งกล่าวว่า “นักเรียนโดยเฉลี่ยกลุ่มที่เรียนมาจากที่สอนพิเศษ ลองไปถามว่า พิสัยคืออะไร” ซึ่งนักเรียนส่วนมากไม่สามารถตอบถูกต้องของพิสัยได้ เพียงแต่รู้ว่าพิสัยคือ ผลต่างระหว่างค่าสูงสุดและต่ำสุดของข้อมูลเท่านั้น หรือ ไม่สามารถอธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่าง Mean, Median และ Mode ได้ ซึ่งผู้สอนในหลายโรงเรียนนั้นมองข้ามไป เพราะสนใจเพียงว่านักเรียนสามารถหาคำตอบได้ถูกต้อง

3.4.5 คัดเลือกกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการสร้างแผนการเรียนรู้

เป็นการนำเอกสารกลยุทธ์การสอนวิธีต่างๆเข้ามาใช้ในการสอนโดยต้องการแก้ปัญหาที่พบจากการอภิปรายกลุ่มที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ซึ่งจากปัญหาที่พบจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนวิชาสถิตินั้นทางผู้จัดได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

ตารางที่ 3.6 การวิเคราะห์เพื่อเลือกใช้กลยุทธ์ในการแก้ไขจากปัญหาที่พบจากการอภิปรายกลุ่ม

ลักษณะของปัญหา	การเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา
<p>นักเรียนไม่สามารถอธิบายวิชาสถิติให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้เฉพาะความรู้ที่มีในหนังสือเรียนเท่านั้น - สามารถหาได้เฉพาะคำตอบ แต่ไม่เข้าใจความหมาย - ไม่สามารถอธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่างสิ่งต่างๆในวิชาสถิติได้ - นำไปใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ 	<p>ใช้การสอนแบบสืบสวนสอบถามมาใช้โดยเน้นให้นักเรียน สอนส่วนคืนหาความรู้หรือข้อเท็จจริงด้วยตนเองรู้จักคิดหาเหตุผล และให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง สามารถเข้าใจถึงคำศัพท์ และความหมายได้อย่างชัดเจนการสอนแบบเยอร์บาร์ตมาใช้เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่และความรู้ใหม่ที่ได้รับ และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับ</p>

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	การเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา
	<p>ความรู้จากง่ายไปหายากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปเพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงข้อแตกต่างหรือลักษณะเฉพาะของสิ่งต่างๆ ในวิชาสังคมฯ ได้และการสอนของรูปแบบจีโอ เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยกันสืบค้นข้อมูลมาใช้ในการเรียนเพิ่มขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้นจากการเรียนในหนังสือรวมทั้งทำให้เห็นถึงสิ่งต่างๆ ที่เป็นสังคมที่อยู่ในชีวิตประจำวันได้</p>
<p>นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง โดยหวังพึ่งแต่สถาบันการศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนคิดว่าการสอนที่สถาบันการศึกษาจะดีกว่าเดิมจากเนื้อหาที่สอน - นักเรียนเลือกใช้ข้อมูลสังคมฯ ไม่เป็น รู้แต่การทำภาระตัวเอง 	<p>ใช้การสอนแบบเอกสาร์บาร์ตมาใช้เพื่อทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนับสนุนด้วยตนเองและเน้นให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปหายากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุป แทนการที่คิดเพื่อเน้นแต่การทำภาระตัวเอง การสอนของรูปแบบแอลกอริทึม เพื่อให้ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันแทนการเรียนแบบไม่สนใจผู้อื่น เน้นแต่การทำภาระตัวเองและการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานเพื่อให้นักเรียนร่วมมือกันศึกษาค้นคว้าหาวิธีการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติกรรมตามความสามารถ ความถนัด หรือความสนใจ ซึ่งจะกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนในห้องมากขึ้น</p>

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	การเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา
<p>หลักสูตรของรัฐบาลควร มีการเปลี่ยนแปลง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรที่สร้างโดยรัฐบาลนั้นเหมาะสมเฉพาะโรงเรียนใหญ่ หรือเด็กที่เก่งเท่านั้น - หลักสูตรที่เน้นสอนเรื่องปรัชญาและจิตวิทยาเด็กมากเกินไป 	<p>ใช้การสอนของรูปแบบแอลกิมาใช้สอนเพื่อให้นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งปานกลางและอ่อนได้ช่วยกันเรียนรู้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหลักสูตรที่เน้นสอนเฉพาะเด็กเก่งเท่านั้นและการสอนแบบเอกสารร่างคามาใช้เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ สามารถช่วยครูในการคิดข้อสรุปหรือภูมิภาคที่แทนการสอนแบบเดิมที่เน้นหลักจิตวิทยาคือให้ครูเป็นผู้สอนที่พูดแต่สิ่งที่ถูกเสมอ และให้นักเรียนเป็นผู้ที่ต้องตั้งใจฟังและซักถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจเท่านั้น</p>
<p>อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์อ้วนใส่ส่วนมาก คิดว่าการสอนแบบเดิมของตนที่สอนมากนานนั้นเป็นการสอนที่ดีที่สุด - วิชาสติในส่วนบรรยาย ความมีการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจและอยากเรียน - การสอนที่ให้นักเรียนไปศึกษาด้วยตนเองแบบผิด ๆ 	<p>ใช้การสอนแบบสืบสวนสอบถาม สอนเพื่อเน้นให้นักเรียนสืบสวนค้นหาความรู้หรือข้อเท็จจริงด้วยตนเองเพื่อแก้ปัญหาการขาดกิจกรรมการปฏิบัติ และการบรรยายที่มากเกินไปและนำการสอนของรูปแบบจิโโนมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการเรียนแบบเก่าที่เน้นให้นักเรียนไปศึกษาข้อมูลด้วยตนเองแบบผิด ๆ</p>

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ลักษณะของปัญหา	การเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา
ปัญหาการใช้คำศัพท์ <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนที่เน้นแต่ทำคำตอบมากเกินไปทำให้นักเรียนละเลยในส่วนของการใช้ศัพท์ - การใช้ทำศัพท์ที่ผิด ๆ - การใช้ศัพท์บางคำที่ยังไม่ถูกต้อง เช่น คำว่า อันตรภาคชั้นเปิด 	ใช้การสอนของรูปแบบจีโอ มาใช้สอนเพื่อให้นักเรียนได้ช่วยกันค้นคว้าศึกษาคำศัพท์เพื่อนำมาเรียนร่วมกัน และเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของความหมายของคำศัพท์เพื่อแก้ปัญหา การใช้ศัพท์ การสอนแบบสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำการสืบหาคำศัพท์ที่ถูกต้องด้วยตนเอง มีการคิดหาเหตุผลเพื่ออธิบายและเข้าใจถึงคำศัพทนั้นอย่างแท้จริงและการสอนแบบเออร์บาร์ตมาใช้สอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจและเปรียบเทียบความหมายของคำศัพท์ และสามารถสรุปอภิมาเป็นความคิดของตนเองอย่างถูกต้องได้
ความมีการใช้เทคโนโลยี มาช่วยในการเรียนการสอนมากกว่านี้ <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ Box plots ร่วมกับ Microsoft office Excel ในการสอนวิชาสถิติ 	ใช้การสอนของรูปแบบจีโอ มาใช้สอนเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาและนำเทคโนโลยีหรือโปรแกรมคำนวณทางสถิติมาช่วยในการเรียนรู้เพื่อทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้นั้นดีขึ้น

4 สร้างแผนจัดการเรียนรู้ โดยศึกษารูปแบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จากตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้ปัญหาที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนมาทำการเลือกใช้กลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามประเด็นที่แยกไว้เป็น เนื้อหา ในกิจกรรม ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์และแบบสอบถาม ทั้งหมดแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เนื้อหาเรื่องค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยมซึ่งแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อดังนี้

หัวข้อ 1: ความรู้พื้นฐานของข้อมูล ข้อมูลสถิติ ชนิดของข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูลรวมทั้งความหมายของคำศัพท์ต่างๆที่ใช้ในทางสถิติ

หัวข้อ 2: ตารางแจกแจงความถี่ ความหมายของคำศัพท์ต่างในตารางแจกแจงความถี่ การวิเคราะห์และคำนวณค่าต่างในตารางแจกแจงความถี่

หัวข้อ 3: บทนิยาม ความหมาย และการคำนวณหาค่ากลางของข้อมูล

หัวข้อ 4: ข้อแตกต่างของค่ากลางของข้อมูลแต่ละชนิด การเลือกค่ากลางเพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ส่วนที่ 2 ในกิจกรรม เป็นการฝึกให้นักเรียนมีทักษะต่างๆในเรื่องสถิติพื้นฐานเรื่องค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยมตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 3 ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามวัดเขตคติ

เมื่อผู้สอนนำปัญหาที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มมาสร้างแผนการเรียนรู้โดยเลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อมาใช้แก้ปัญหาให้เหมาะสมกับปัญหา โดยได้สร้างใบกำกับแผนการเรียนรู้ทั้ง 9 แผ่น เพื่อรับถึงปัญหาที่พบในการเรียนการสอนในเนื้อหาบทเรียนนี้ การเลือกใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้แก้ปัญหาว่า 适合คดล้องกับปัญหาอย่างไรและหลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ดังกล่าว ซึ่งใบกำกับกับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผ่นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสถิติ

- นักเรียน ไม่สามารถ อธิบายคำว่าข้อมูลและคำว่าสถิติ ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้
- อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป เพราะเนื้อหาในช่วงโฉนดี้ ส่วนมากเป็นทฤษฎีเท่านั้น โดยผู้สอนจะต้องเน้นให้นักเรียนได้ฝึกสร้างหาความรู้ ข้อเท็จจริง รวมทั้งแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ปัญหาการใช้คำศัพท์รวมถึงความหมายต่างๆ เกี่ยวกับคำว่าสถิติ

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอนสวนเพื่อแก้ปัญหานักเรียน ไม่สามารถอธิบายคำว่าข้อมูลและคำว่าสถิติ ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนโดยการให้นักเรียนได้ทำการสืบค้นความรู้หรือข้อมูลด้วยตนเองอย่างเต็มที่ และแก้ปัญหาอาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปโดยการให้

นักเรียนໄປคืนหานหรือศึกษาความรู้ด้วยตนเองแทนการสอนจากอาจารย์ผู้สอนเพียงอย่างเดียวและการสอนด้วยวิธีสอนแบบเอกสาร์บาร์ตเพื่อแก้ปัญหาการใช้คำพท์โดยการให้ผู้เรียนได้เรียนความหมายของคำศัพท์โดยเรียงลำดับໄດ້อย่างถูกต้อง เช่นการจะให้ผู้เรียนรู้ถึงความหมายของคำว่าสติ๊กิจจะต้องให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความหมายของคำว่าข้อมูลให้ได้อย่างถูกต้องเสียก่อน ซึ่งแต่ละกลุ่มของการสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบถาม

1. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสืบสวนสอบถามค้นหาความรู้หรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ส่งเสริมใช้ความคิด ศติปัญญาและประสบการณ์เดิมของตนเองอย่างมีอิสรภาพ
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดหาเหตุผลไม่เชื่ออะไรจ่ายๆ โดยไม่ตรวจสอบ
3. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

การสอนด้วยวิธีสอนแบบเอกสาร์บาร์ต

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนับสนุน
2. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเอง

หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

1. ครูผู้สอนจะต้องเริ่มทำการถามตอบประกอบคำอธิบายเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อไปสู่การคิดเพื่อหาคำตอบ เช่น อาจจะยกตัวอย่างข้อความมา 3-4 ข้อความแล้วแล้วถามนักเรียนว่า ข้อความนี้เป็นข้อมูลเต็มไม่ใช่ข้อมูลสติ๊กิจเพื่อให้นักเรียนได้คิดตามเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง
2. ใน การสอนเรื่องคำศัพท์ต่างๆ ในวิชาสติ๊กิจ จะต้องเรียงตามขั้นตอนจากหัวข้อใหญ่ไปสู่หัวข้อที่เป็นปลีกย่อย เช่น ข้อมูล ไปสู่ข้อมูลสติ๊กิจแล้วไปยังวิธีเก็บข้อมูลทางสติ๊กิจ
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดได้อย่างเต็มที่ก่อนแล้วถึงอธิบายว่าความคิดนั้นผิดหรือถูก
4. ค่อยๆ เล่าว่าคำตอบที่นักเรียนได้คิดออกมานั้น ได้ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่ากับความรู้ใหม่หรือไม่ เช่น ถ้านักเรียนอธิบายข้อความ ข้อความหนึ่งว่าเป็นข้อมูลสติ๊กิจ ครูผู้สอนอาจจะลองถามย้อนกลับโดยให้นักเรียนเริ่มทำการอธิบายก่อนว่า ข้อความนั้นเป็นข้อมูลหรือไม่พร้อมทั้งคำอธิบายก่อนจะนักเรียนที่นักเรียน

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ปัญหาที่พนจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสติ๊กิจ

1. นักเรียนไม่สามารถอธิบายถึงความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้
2. ปัญหาการใช้คำศัพท์รวมถึงความหมายต่างๆ ที่ใช้ในวิชาสังคม
3. อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป เพราะเนื้อหาในช่วงโอมนีส่วนมากเป็นทฤษฎีเท่านั้น
4. เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องชั้น ในช่วงโอมนีผู้สอนจะแบ่งกลุ่มกันศึกษา ก่อนแล้วนำกลับมาอธิบายให้คนในกลุ่มฟัง เพื่อเพิ่มทักษะและความเข้าใจมากขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้เรียนรู้สึกอยากเรียนมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีการสอนของรูปแบบจีโอเพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่สามารถอธิบายถึงความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้ และปัญหาการใช้คำศัพท์รวมถึงความหมายต่างๆ ที่ใช้ในวิชาสังคมโดยการให้นักเรียนได้ทำการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองอย่างเต็มที่แล้วนำมาเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น และวิธีการสอนของรูปแบบแอลกีโนในส่วนของปัญหาอาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปจนทำให้เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องโดยในช่วงโอมนีผู้สอนจะแบ่งกลุ่มกันศึกษา ก่อนแล้วนำกลับมาอธิบายให้คนในกลุ่มฟังเพื่อเพิ่มทักษะและความเข้าใจมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนในห้องทำให้รู้สึกอยากเรียนมากยิ่งขึ้นซึ่งแต่ละกลยุทธ์การสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยวิธีการสอนแบบจีโอ

1. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถแสดงความสามารถของตน ในการแสดงความสามารถ รู้อย่างเต็มที่
2. นักเรียนแต่ละคน ต้องถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการทำงานให้เพื่อนนักเรียนเข้าใจด้วย
3. ทุกคนต้องร่วมแสดงความคิดเห็น อกปรายชักถามจนเข้าใจในทุกเรื่อง
4. ทุกคนต้องร่วมมือกันสรุปความเข้าใจที่ได้ในแต่ละส่วนลงในกระดาษหนึ่งแผ่น
5. เหมาะสมกับการสอนความรู้ที่สามารถแยกเป็นอิสระ ได้เป็นส่วนๆ หรือแยกทำได้หลายวิธี หรือการทบทวนเรื่องใดที่แบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ได้หรือการทำงานที่แยกออกเป็นชิ้นๆ ได้

การสอนด้วยการสอนของรูปแบบแอลกีโน

1. เป็นการแบ่งกลุ่ม โดยให้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนที่เก่งมาช่วยกระดับผลการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนปานกลางและอ่อน
  2. นักเรียนแต่ละคนมีบทบาทในการเรียนรู้ร่วมกัน
  3. นักเรียนแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่
- หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

1. ในการมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาหรือหาข้อมูลมาด้วยตนเองผู้สอนควรมีค่าตอบแทนให้ในตัวของข้อมูลหรือสิ่งที่นักเรียนนำมาได้ ยิ่งข้อมูลมีความแตกต่างหรือหลากหลายมากก็จะค่าตอบแทนอื่นเท่าไหร่ก็ยิ่งให้ค่าตอบแทนมากเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจค้นคว้านำเสนอเรียนรู้ร่วมกัน
2. สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ค้นคว้าหรือนำเสนอเอกสารใดๆมาเลย ครูผู้สอนจะต้องมีการตักเตือนหรือบทางโทรศัพท์ เช่น ให้ไปคัดลอกหรือสรุปเอกสารดังกล่าวเป็นจำนวน 5 หน้ากระดาษ เป็นต้น
3. ในการแบ่งกลุ่มช่วยกันศึกษานั้นครูผู้สอนจะพยายามแบ่งกลุ่มให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มนั้นมีส่วนร่วมในการทำงานที่เท่ากันไม่ให้คนเก่งคิดหรือเสนอความเห็นแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น
4. การที่จะเข้าไปเรียนในส่วนเนื้อหาอื่น ครูผู้สอนอาจจะพยายามสอบถามสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปานกลางหรืออ่อนว่าเข้าใจในเนื้อหา ก่อนหน้านี้หรือไม่
5. ครูผู้สอนต้องพยายามว่าการอภิปรายกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่มนั้น ได้ทำอย่างถูกต้องหรือไม่ถ้าไม่ถูกต้องครูผู้สอนจะต้องพยายามชี้แนะให้ถูกต้อง เช่น ในบางกลุ่มนำข้อมูลที่ได้มานั่งอ่านแล้วก็เขียนลงในกระดาษเพื่อสรุป หรือบางกลุ่มที่ให้นักเรียนที่เก่งทำเองแล้วแบ่งให้เพื่อนคนอื่นลอก เป็นต้น

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้อง

1. นักเรียนไม่สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่างๆ เกี่ยวกับตารางแจกแจงความถี่อย่างชัดเจนได้
2. อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปในการทำความเข้าใจในตารางแจกแจงความถี่
3. หลักสูตรของรัฐบาลที่ไม่ได้ให้ความสำคัญของเรื่องตารางแจกแจงความถี่
4. นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องเรียนเนื่องจากเรื่องตารางแจกแจงความถี่นั้น นักเรียนหลาย คนมักมองเป็นเรื่องน่าเบื่อ จึงทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนวิชาสถิติในเรื่องต่อๆไปเป็นอย่างมาก
5. ปัญหาการใช้คำศัพท์ที่นักเรียนหลายคนใช้ศัพท์เกี่ยวกับตารางแจกแจงข้อมูลผิดเป็นจำนวนมาก

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานและวิธีการสอนของรูปแบบจีโนมาแก้ปัญหาหลักสูตรของรัฐบาลที่ไม่ได้ให้ความสำคัญของเรื่องตารางแจกแจงความถี่ซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่างๆ เกี่ยวกับตารางแจกแจงความถี่อย่างชัดเจน โดยการให้นักเรียนได้ทำการศึกษาข้อมูลด้วยตนเองอย่างเต็มที่แล้วนำมาเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้นและปัญหาการใช้คำศัพท์ที่

นักเรียนหลายคนใช้ศัพท์เกี่ยวกับตารางแจกแจงข้อมูลผิดเป็นจำนวนมาก ซึ่งการที่นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลด้วยตนเองและทำการสรุปด้วยตนเองนั้นจะทำให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องการใช้ศัพท์ได้ดีกว่าการอธิบายหรือบรรยายจากครูผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานมาช่วยแก้ปัญหา อาจารย์ขาดเทคโนโลยีการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปในการทำความเข้าใจในตารางแจกแจงความถี่ซึ่งนำ “ไปสู่ปัญหานักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องเนื่องจากเรื่องตารางแจกแจงความถี่นั้น นักเรียนหลายคนมักมองเป็นเรื่องน่าเบื่อ โดยการให้นักเรียนแต่ในแต่ละกลุ่มแบ่งกันศึกษาความรู้อย่างเต็มที่แล้วนำมาเรียนรู้ร่วมกันตามแบบบทวิธีการสอนของรูปแบบจีโอและให้มีการแข่งขันในการทำข้อสอบเป็นกลุ่มซึ่งจะทำให้ผู้เรียนนั้นมีส่วนร่วมในการเรียนทำให้นักเรียนนั้นเกิดความสนุกและมีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นซึ่งแต่ละกลุ่มของการสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้”

การสอนด้วยการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่วนเสริมการทำงานเป็นทีม
2. เน้นการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำหน้าที่
3. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและสำรวจความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสบการณ์ตรงในการทำงาน

การสอนด้วยวิธีการสอนแบบจีโอ

1. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถแสดงความสามารถของตน ในการสำรวจความรู้อย่างเต็มที่
  2. นักเรียนแต่ละคน ต้องถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการทำงานให้เพื่อนนักเรียนเข้าใจด้วย
  3. ทุกคนต้องร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายซักถามจนเข้าใจในทุกเรื่อง
  4. ทุกคนต้องร่วมมือกันสรุปความเข้าใจที่ได้ในแต่ละส่วนลงในกระดาษหนึ่งแผ่น
  5. หมายเหตุการสอนความรู้ที่สามารถแยกเป็นอิสระ ให้เป็นส่วนๆหรือแยกทำได้หลายวิธี หรือการทบทวนเรื่องใดที่เบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ได้หรือการทำงานที่แยกออกเป็นชิ้นๆ ได้
- หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

1. สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ค้นคว้าหรือนำเสนอเอกสารใดๆมาเลย ครูผู้สอนจะต้องมีการตักเตือนหรือบ聒ลงโทษเช่นให้ไปคัดลอกหรือสรุปเอกสารดังกล่าวเป็นจำนวน 5 หน้ากระดาษ เป็นต้น
2. ครูผู้สอนต้องค่อยดูว่าการอภิปรายกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่มนั้นได้ทำอย่างถูกต้อง หรือไม่ถูกต้องครูผู้สอนจะต้องค่อยชี้แนะให้ถูกต้อง เช่นในบางกลุ่มนำข้อมูลที่ได้มานั่งอ่านแล้วก็เขียนลงในกระดาษเพื่อสรุป หรือบางกลุ่มที่ให้นักเรียนที่เก่งทำเองแล้วแบ่งให้เพื่อนคนอื่นลอก เป็นต้น

3. ในการแบ่งขั้นการเรียนในแต่ละกลุ่มนี้ครูผู้สอนต้องค่อยควบคุมดูแลว่าการบ่งขั้นนั้นควรจะมีขอบเขตชัดเจนก็ต่อเมื่อนักเรียนบางคนมีความต้องการในการแบ่งขันที่มากเกินไปอาจจะนำไปสู่การทะเลาะกันได้
4. ในการทำงานในแต่ละกลุ่มนี้ครูผู้สอนต้องค่อยดูว่านักเรียนในแต่ละกลุ่มนี้แบ่งกันศึกษาข้อมูลที่เหมาะสมหรือไม่ ไม่ให้คนใดคนหนึ่งในกลุ่มศึกษาหรือทำหน้าที่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้คนอื่นไม่มีส่วนร่วมในการเรียนด้วยวิธีดังกล่าว

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสถาบัน

1. นักเรียนไม่สามารถนำความรู้เรื่องค่าเฉลี่ยไปประยุกต์ใช้ได้ดีเท่าที่ควร
2. อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานวิธีการสอนของรูปแบบจีโนมาใช้แก้ปัญหาอาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปโดยการให้นักเรียนได้แบ่งกลุ่มกันเพื่อช่วยกันในการศึกษาค้นคว้าแล้วนำมารอภิปรายกันในกลุ่มและวิธีสอนแบบเอกสาร์บาร์คเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนไม่สามารถนำความรู้เรื่องค่าเฉลี่ยไปประยุกต์ใช้ได้ดีเท่าที่ควร โดยการสอนนักเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจด้วยตนเองและเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับเพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องค่าเฉลี่ยไปประยุกต์ใช้ได้ขึ้นซึ่งแต่ละกลยุทธ์การสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
2. เน้นการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำหน้าที่
3. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและสำรวจหาความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสิทธิภาพในการทำงาน

การสอนด้วยวิธีการสอนแบบจีโน

1. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถแสดงความสามารถของตน ในการแสดงหาความรู้อย่างเต็มที่
2. นักเรียนแต่ละคน ต้องถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการทำงานให้เพื่อนนักเรียนเข้าใจด้วย
3. ทุกคนต้องร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายซักถามจนเข้าใจในทุกเรื่อง

4. ทุกคนต้องร่วมมือกันสรุปความเข้าใจที่ได้ในแต่ละส่วนลงในกระดาษหนึ่งแผ่น
5. หมายเหตุกับการสอนความรู้ที่สามารถแยกเป็นอิสระได้เป็นส่วนๆ หรือแยกทำได้หลายวิชี หรือการทบทวนเรื่องใดที่แบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ได้หรือการทำงานที่แยกออกเป็นชิ้นๆ ได้

การสอนด้วยวิธีสอนแบบเอกสาร์บาร์ต

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนับสนุน
2. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ก่อนและความรู้ใหม่ที่ได้รับ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปค้ายตนเอง

หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ห้องศูนย์

1. สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้คุ้นเคยหรือไม่เคยสารานุกรมมาเลย ครูผู้สอนจะต้องมีการตักเตือนหรือบทางไทย เช่น ให้ไปคัดลอกหรือสรุปเอกสารดังกล่าวเป็นจำนวน 5 หน้ากระดาษ เป็นต้น
2. ครูผู้สอนต้องคงอยู่ระหว่างการอภิปรายกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่มนั้น ได้ทำอย่างถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ครูผู้สอนจะต้องคงอยู่แนะนำให้ถูกต้อง เช่น ในบางกลุ่มนำข้อมูลที่ได้มานั่งอ่านแล้วก็เขียนลงในกระดาษเพื่อสรุป หรือบางกลุ่มที่ให้นักเรียนที่เก่งทำเองแล้วแบ่งให้เพื่อนคนอื่นลอก เป็นต้น
3. ในการทำงานในแต่ละกลุ่มนั้น ครูผู้สอนต้องคงอยู่กับนักเรียนในแต่ละกลุ่มนั้น แบ่งกันศึกษาข้อมูลที่เหมาะสมหรือไม่ ไม่ให้คนใดคนหนึ่งในกลุ่มศึกษาหรือทำหน้าที่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้คนอื่นไม่มีส่วนร่วมในการเรียนด้วยวิธีดังกล่าว
4. ผู้สอนต้องคงอยู่เพื่อชักจูงหรือกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนตลอดเวลา เช่น ก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาของคำว่าค่าเฉลี่ย ครูผู้สอนอาจจะยกตัวอย่างเพื่อนำไปสู่บทเรียนของเรื่องค่าเฉลี่ย เช่น อาจจะกล่าวว่า นักเรียนทั้งห้อง มีน้ำหนักเฉลี่ยอยู่ที่ 54 กิโลกรัม หรือ นักเรียนทั้งห้อง มีส่วนสูงเฉลี่ยอยู่ที่ 166 เซนติเมตร คำว่าค่าเฉลี่ยแทนข้อมูลส่วนใหญ่หรือบุคคลใดในห้อง

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสถิติ

1. นักเรียนไม่สามารถอธิบายความหมายของค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่แจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ยเลขคณิตแบบถ่วงน้ำหนักเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้
2. อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน วิธีการสอนของรูปแบบจีโนมาช่วยแก้ปัญหาอาจารย์ขาดเทคนิคการสอน

ขาดกิจกรรมการปฏิบัติเน้นการบรรยายมากเกินไปโดยให้นักเรียนช่วยกันคิดและอภิปรายหาคำตอบร่วมกันเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นและวิธีสอนแบบเอกสาร์บาร์ทมาแก้ไขปัญหานักเรียน ไม่สามารถอธิบายความหมายของคำเฉลี่ยของข้อมูลที่แจกแจงความถี่และค่าเฉลี่ยเลขคณิตแบบถ่วงน้ำหนักเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ได้โดยการกระตุ้นให้นักเรียนอย่างเรียนรู้และลำดับความรู้จากเนื้อหาเดิม(การหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ไม่แจกแจงความถี่)ไปยังความรู้ใหม่(การหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่แจกแจงความถี่) ว่าทั้งสองสิ่งนี้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร แต่ละกลุ่มยุทธศาสตร์สอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
2. เน้นการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำหน้าที่
3. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสบการณ์ตรงในการทำงาน

การสอนด้วยวิธีการสอนแบบจีโอ

1. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถแสดงความสามารถของตน ในการแสวงหาความรู้อย่างเต็มที่
2. นักเรียนแต่ละคน ต้องถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการทำงานให้เพื่อนนักเรียนเข้าใจด้วย
3. ทุกคนต้องร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายซักถามจนเข้าใจในทุกเรื่อง
4. ทุกคนต้องร่วมมือกันสรุปความเข้าใจที่ได้ในแต่ละส่วนลงในกระดาษหนึ่งแผ่น
5. เมนาระกับการสอนความรู้ที่สามารถแยกเป็นอิสระ ได้เป็นส่วนๆ หรือแยกทำได้หลายวิธี หรือการทบทวนเรื่องใดที่แบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ได้หรือการทำงานที่แยกออกเป็นชิ้นๆ ได้

การสอนด้วยวิธีสอนแบบเอกสาร์บาร์ท

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนับสนุน
2. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเอง

หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

1. เมื่อสอนในส่วนของเนื้อหาครุ่นคิดสอนจะต้องให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปและอธิบายในส่วนของเนื้อหาอย่างเข้าใจในส่วนของเนื้อหาที่สำคัญๆ ให้ได้โดยยกความรู้เก่ามาช่วยเช่น ให้นักเรียนอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่แจกแจงความถี่กับไม่แจกแจงความถี่ให้ได้ว่าแตกต่างกันอย่างไร

2. ผู้สอนต้องค่อยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในคำถามที่ทำให้นักเรียนเกิดการความสนใจ เช่น ครูผู้สอนอาจจะถามว่าข้อมูลแบบถ่วงน้ำหนักมีลักษณะสำคัญอย่างไร ทำไมถึงเรียกว่าถ่วงน้ำหนัก แล้วมันถ่วงอย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันคิดเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน
3. ในการตอบคำถามนี้ครูผู้สอนไม่ควรรับเคลียคำตอบในทันที ควรปล่อยให้นักเรียนได้ทำการโต้แย้งในคำตอบตามความเห็นของนักเรียนเองอย่างเต็มที่ก่อน
4. ในการแข่งขันการเรียนในแต่ละกลุ่มนี้ครูผู้สอนต้องพยายามคุ้มครองและว่าการแข่งขันนี้ควรจะมีขอบเขตซึ่งบางครั้งนักเรียนบางคนมีความต้องการในการแข่งขันที่มากเกินไปอาจจะนำไปสู่การทะเลกันได้
5. หากครูสามารถ 질문ในแต่ละกลุ่มแล้วสมาชิกคนใดคนหนึ่งไม่สนใจ ครูผู้สอนควรมีวิธีที่ทำให้นักเรียนเหล่านี้สนใจโดยการเรียนถามที่ละคน ถ้าคนใดตอบไม่ได้ให้ลูกขี้บีบหัวกลุ่มไปเรื่อยๆ จนกว่าจะตบทวนคำถามต่อไปได้โดยตัวของคนที่ไม่สนใจนั้น เป็นต้น

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

ปัญหาที่พนจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้อง

1. นักเรียนไม่สามารถอธิบายเรื่องค่านัยฐานของข้อมูลที่ไม่ได้แยกแจงความถี่ให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นได้เท่าที่ควร
2. นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง

จากปัญหาที่พนดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีสอนแบบเออร์บาร์ต มาแก้ปัญหานักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง และไม่สามารถอธิบายเรื่องค่านัยฐานของข้อมูลที่ไม่ได้แยกแจงความถี่ให้สัมพันธ์กับความรู้อื่นได้เท่าที่ควร โดยเน้นการสอนจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความรู้เดิม(การหาค่ากลางโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย)ไปสู่ความรู้ใหม่(วิธีหาค่ากลางโดยใช้ค่านัยฐาน)เพื่อให้นักเรียนจัดลำดับความคิดได้ถูกต้องรวมทั้งทำให้นักเรียนเกิดความคิดจากการกระตุ้นความสนใจโดยครู ซึ่งทำให้แก้ปัญหานักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องได้แต่กลยุทธ์การสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยวิธีสอนแบบเออร์บาร์ต

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนับสนุน
2. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเอง

หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

- ครูผู้สอนต้องพูดนำเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้โดยเน้นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่จากค่าเฉลี่ยสู่ค่ามัธยฐาน เช่น ครูผู้สอนยกตัวอย่าง “จากการสำรวจเงินที่มาโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถม 5 คน มี 1,1,6,6,11 ถ้าจะพูดถึงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5 บาท แต่ถ้าต้องการค่ากลางอื่นที่ใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลเหล่านี้จะแทนได้ด้วยอะไรบ้าง” หรือ “นักเรียนในห้องมีส่วนสูงดังนี้ นายเอสูง 160 เซนติเมตร, นายเคสูง 160 เซนติเมตร, นางสาวพัดสูง 170 เซนติเมตร, นางสาวเจอกน้อยสูง 171 เซนติเมตรและนายกำตึงสูง 180 เซนติเมตร จะสามารถใช้ส่วนสูงของครรภ์แทนส่วนสูงของนักเรียนในห้องนี้ได้บ้าง”
- ในการหาค่ามัธยฐานทุกครั้งครูผู้สอนจะต้องให้นักเรียนเรียงลำดับข้อมูลทุกครั้งเพื่อป้องกันความผิดพลาด
- ในบางตัวอย่างที่ให้นักเรียนทำการหาค่ามัธยฐาน ครูผู้สอนอาจจะถามข้ออนุญาตเพื่อหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบว่าควรใช้ค่ากลางตัวไหนมากกว่ากันพร้อมทั้งให้อธิบายเหตุผลด้วยเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่ได้รับ

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้อง

- นักเรียนไม่สามารถ อธิบายถึงค่ามัธยฐานจากข้อมูลที่แจกแจงความถี่ได้อย่างถูกต้องและไม่สามารถอธิบายถึงที่มาของสูตรได้
- อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป
- นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานในการแก้ปัญหานักเรียนไม่สามารถ อธิบายถึงค่ามัธยฐานจากข้อมูลที่แจกแจงความถี่ได้อย่างถูกต้องและไม่สามารถอธิบายถึงที่มาของสูตร ได้โดยการให้ผู้เรียนได้ช่วยกันวางแผนศึกษาและค้นคว้าตามความถนัดของตนเอง ได้อย่างเต็มที่แล้วนำมาสรุปเพื่ออธิบายในปัญหาในส่วนต่างๆอย่างถูกต้อง และวิธีการสอนของรูปแบบแอลกีเพื่อแก้ปัญหาอาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติจนเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความสามารถ ได้อย่างเต็มที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเก่งนั้น ได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลาง

และอ่อนได้โดยการแบ่งขั้นกันในการให้คะแนนแต่ละกลุ่มที่ให้ตามผลคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกทุกคนในกลุ่มซึ่งแต่ละกลุ่มของการสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
2. เน้นการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำหน้าที่
3. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสบการณ์ตรงในการทำงาน

การสอนด้วยการสอนของรูปแบบแอดที

1. เป็นการแบ่งกลุ่มโดยให้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนที่เก่งมาช่วยกระดับผลการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนปานกลางและอ่อน
  2. นักเรียนแต่ละคนมีบทบาทในการเรียนรู้ร่วมกัน
  3. นักเรียนแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่
- หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น**
1. ในบางกลุ่ม ได้ทำการสอนแบบผิดๆ โดยนักเรียนในกลุ่มเก่งสอนนักเรียนในกลุ่มปานกลางหรืออ่อนให้ทำงานที่บกพร่องแต่ไม่ได้บอกถึงรายละเอียดหรือที่มาให้ถูกต้องซึ่งครูผู้สอนต้องพยายามตรวจสอบการสอนภายในกลุ่มอย่อยแต่ละกลุ่มว่าได้ช่วยกันเรียนอย่างถูกวิธีหรือไม่
  2. 在การแบ่งขั้นการเรียนในแต่ละกลุ่มนั้นครูผู้สอนต้องพยายามคุยกันแล้วการขั้นที่มากเกินไปอาจจะนำไปสู่การทะเลกันได้
  3. ครูผู้สอนต้องพยายามเดินตรวจสอบนักเรียนตลอดเวลา ไม่ควรนั่งอยู่ที่โซฟาเท่านั้น
  4. มีการให้คะแนนในส่วนของข้อมูลที่นักเรียนได้ทำการค้นคว้าและสรุปเป็นรายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจการแบ่งขั้นในการค้นหาข้อมูลที่มากที่สุด

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสถิติ

1. นักเรียนไม่สามารถอธิบายวิชาสถิติเรื่องฐานนิยมอย่างชัดเจน รวมถึงการเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับค่ากลางอื่นๆ
2. อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป
3. นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีสอนแบบเรียนรู้ร่วมกันมาใช้เพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่สามารถอธิบายวิชาสถิติเรื่องฐานนิยมอย่างชัดเจนรวมถึงการเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับค่ากลางอื่นๆ โดยการสอนวิธีดังกล่าวจะเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับและการจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเองทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและอธิบายความรู้ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น การสอนด้วยวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานและวิธีการสอนของรูปแบบจีโอม่าใช้เพื่อแก้ปัญหาอาจารย์ขาดเทคโนโลยีการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องโดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเก่งนั้นได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลางและอ่อนได้โดยการแข่งขันกันท่า Super Team ในการให้คะแนนแต่ละกลุ่มที่ให้ตามผลคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกทุกคนในกลุ่มซึ่งแต่ละกลยุทธ์การสอนมีหลักสำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่วนราชการทำงานเป็นทีม
2. เน้นการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำงานที่
3. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและสำรวจหาความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสบการณ์ตรงในการทำงาน

การสอนด้วยวิธีการสอนแบบจีโอม่า

1. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถแสดงความสามารถของตน ในการสำรวจหาความรู้อย่างเต็มที่
2. นักเรียนแต่ละคน ต้องถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการทำงานให้เพื่อนักเรียนเข้าใจด้วย
3. ทุกคนต้องร่วมแสดงความคิดเห็น opin ประชุมจัดน้ำใจในทุกเรื่อง
4. ทุกคนต้องร่วมมือกันสรุปความเข้าใจที่ได้ในแต่ละส่วนลงในกระดาษหนึ่งแผ่น
5. หมายเหตุ การสอนความรู้ที่สามารถแยกเป็นอิสระได้เป็นส่วนๆหรือแยกทำได้หลายวิธี หรือการทบทวนเรื่องใดที่แบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ได้หรือการทำงานที่แยกออกเป็นชิ้นๆ ได้

การสอนด้วยวิธีสอนแบบเรียนรู้ร่วมกัน

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสนับสนุน
2. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับ

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเอง

หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

1. ในบางกลุ่มได้ทำถ่ายทอดความรู้แบบผิดๆ โดยนักเรียนในกลุ่มเก่งสอนนักเรียนในกลุ่มปานกลางหรืออ่อนให้ทำตามที่บอกเท่านั้นแต่ไม่ได้บอกถึงรายละเอียดหรือที่มาให้ถูกต้องซึ่งครูผู้สอนต้องพยายามตรวจสอบการสอนภายในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มว่าได้ถ่ายทอดความรู้อย่างถูกวิธีหรือไม่
2. 在การสรุปความคิดหรือการหาคำตอบแบบใหม่นั้นอาจจะแตกต่างจากเดิมไปบ้าง แต่ถ้าเป็นวิธีคิดที่ถูกต้องครูผู้สอนควรเบิกโอกาสให้นักเรียนได้คิดอย่างเต็มที่ ไม่ควรบังคับให้นักเรียนคิดโดยใช้สูตรหรือแนวคิดจากหนังสือเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
3. 在การทำงานในแต่ละกลุ่มนั้นครูผู้สอนต้องคงดูว่านักเรียนในแต่ละกลุ่มนั้นแบ่งกันศึกษาข้อมูลที่เหมาะสมหรือไม่ ไม่ให้คนใดคนหนึ่งในกลุ่มศึกษาหรือทำหน้าที่มากจนเกินไป เพราะจะทำให้คนอื่นไม่มีส่วนร่วมในการเรียนด้วยวิธีดังกล่าว
4. สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้กันกว่าหรือนำเอกสารใดๆมาเลย ครูผู้สอนจะต้องมีการตักเตือนหรือบทลงโทษที่ค่อนข้างรุนแรงเนื่องจากได้มีการใช้วิธีการสอนดังกล่าวมาหลายชั่วโมงดังนั้นบทลงโทษจึงค่อนข้างรุนแรงมากกว่าเดิม เช่น ให้ไปทำงานเรื่องค่าฐานนิยม 1 เล่ม เป็นต้น
5. มีการย้อนกลับมาตามโดยเน้นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับตลอดเวลา เช่นจากโจทย์เรื่องฐานนิยมอาจจะข้อนามาไปว่าจากโจทย์ดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานเท่ากันเท่าใดแล้วควรใช้คำไหนเป็นค่ากลางที่สุดเพาะเหตุใด

ใบกำกับการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

ปัญหาที่พบจากความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสถิติ

1. นักเรียนไม่สามารถนำความรู้เรื่องค่ากลางของข้อมูลไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการเปรียบเทียบถึงข้อดีและข้อเสียของค่ากลางชนิดต่างๆ
2. อาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป
3. นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้อง

จากปัญหาที่พบดังกล่าวทางผู้สอนจึงได้เลือกกลยุทธ์การสอนเพื่อแก้ปัญหาคือการสอนด้วยวิธีสอนแบบเชอร์บาร์ตมาใช้เพื่อแก้ปัญหานักเรียนไม่สามารถอธิบายวิชาสถิติเรื่องฐานนิยมอย่างชัดเจนรวมถึงการเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับค่ากลางอื่นๆ โดยการสอนวิธีดังกล่าวจะเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับและการจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปด้วยตนเองของทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจ

และอธิบายความรู้ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น การสอนด้วยวิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงานและวิธีการสอนของรูปแบบจีโอ มาใช้เพื่อแก้ปัญหาอาจารย์ขาดเทคนิคการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไปทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนในห้องโดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลและเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกและนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับเก่งนั้นได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับปานกลางและอ่อน ได้โดยการแบ่งขันกันหา Super Team ในการให้คะแนนแต่ละกลุ่มที่ให้ตามผลคะแนนเฉลี่ยของสมาชิกทุกคนในกลุ่มซึ่งแต่ละกลุ่มยุทธศาสตร์สำคัญในการสอนดังต่อไปนี้

การสอนด้วยการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานนั้นคือส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
2. เน้นการสร้างวัฒนธรรมในการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบและมีระเบียบวินัย รู้จักทำงานน้ำที
3. เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา การศึกษาค้นคว้าและสำรวจหาความรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติงานทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม และมีประสิทธิภาพในการทำงาน

การสอนด้วยวิธีการสอนแบบจีโอ

1. นักเรียนแต่ละคนจะสามารถแสดงความสามารถของตน ในการสำรวจหาความรู้อย่างเต็มที่
2. นักเรียนแต่ละคน ต้องถ่ายทอดความรู้หรือวิธีการทำงานให้เพื่อนนักเรียนเข้าใจด้วย
3. ทุกคนต้องร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายซักถามจนเข้าใจในทุกเรื่อง
4. ทุกคนต้องร่วมมือกันสรุปความเข้าใจที่ได้ในแต่ละส่วนลงในกระดาษหนึ่งแผ่น
5. หมายความว่า การสอนความรู้ที่สามารถแยกเป็นอิสระได้เป็นส่วนๆ หรือแยกทำได้หลายวิธี หรือการทบทวนเรื่องใดที่แบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ได้หรือการทำงานที่แยกออกเป็นชิ้นๆ ได้

การสอนด้วยวิธีสอนแบบเออร์บาร์ต

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการสอนใจ
2. เพื่อฝึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ก่อและความรู้ใหม่ที่ได้รับ
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปยากและจากความจริงทั่วไปไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุปคKeyValue

หลักปฏิบัติที่สำคัญและข้อควรระวังในการสอนโดยใช้กลยุทธ์ข้างต้น

1. ก่อนที่จะจบบทเรียนครุ่นคิดสอนต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนนั้นสามารถเลือกใช้ค่ากลางได้อย่างถูกต้องหรือไม่ อาจทำได้โดยยกตัวข้อมูลให้เลือกใช้ค่ากลางมา 5-6 ตัวอย่างแล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษพร้อมเหตุผลแล้วร่วมแลกเปลี่ยนในห้อง

2. มีการย้อนกลับมาตามโดยเน้นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่ที่ได้รับตลอดเวลา เช่นในการเลือกใช้ค่ากลางชนิดหนึ่งหนึ่งแทนข้อมูลชนิดหนึ่งผู้สอนอาจจะสามารถย้อนกลับว่าทำไม่ถึงไม่ใช่ตัวอื่น เพราะเหตุใด
3. ในการสรุปความคิดหรือการหาคำตอบแบบใหม่นั้นอาจจะแตกต่างจากเดิมไปบ้าง แต่ถ้าเป็นวิธีคิดที่ถูกต้องครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดอย่างเต็มที่ ไม่ควรบังคับให้นักเรียนคิดโดยใช้สูตรหรือแนวคิดจากหนังสือเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
4. ในบางกลุ่มได้ทำถ่ายทอดความรู้แบบผิดๆ โดยนักเรียนในกลุ่มเก่งสอนนักเรียนในกลุ่มปานกลางหรืออ่อนให้ทำการที่บอกเท่านั้นแต่ไม่ได้บอกถึงรายละเอียดหรือที่มาให้ถูกต้องซึ่งครูผู้สอนต้องพยายามตรวจสอบการสอนภาษาในกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มว่าได้ถ่ายทอดความรู้อย่างถูกวิธีหรือไม่
5. 在การเปรียบเทียบข้อแตกต่างของค่ากลางชนิดต่างๆ ไม่ควรให้นักเรียนได้ซักถามกันระหว่างกลุ่มต่อกลุ่ม ‘ควรจะปล่อยโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความคิดของแต่ละคนในกลุ่มอย่างเต็มที่ก่อนแล้วค่อยอธิบายร่วมกันในห้อง

3.4.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ในกิจกรรม ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์และแบบสอบถามไปให้อาชารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจพิจารณาตรวจสอบความยากง่าย และความถูกต้องของเนื้อหา และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านคือ

- ผศ.ดร. ยุพาภรณ์ อารีพงษ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมประยุกต์สถานที่ทำงาน/สังกัดภาควิชาสังคมประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ
- ดร. สุขุมala สาริกะวนิช ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาคณิตศาสตร์สถานที่ทำงาน/สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ชานนาท
- อาจารย์สุดาวัลย์ โสตะจินดา ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 9 ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สถานที่ทำงาน/สังกัด สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม

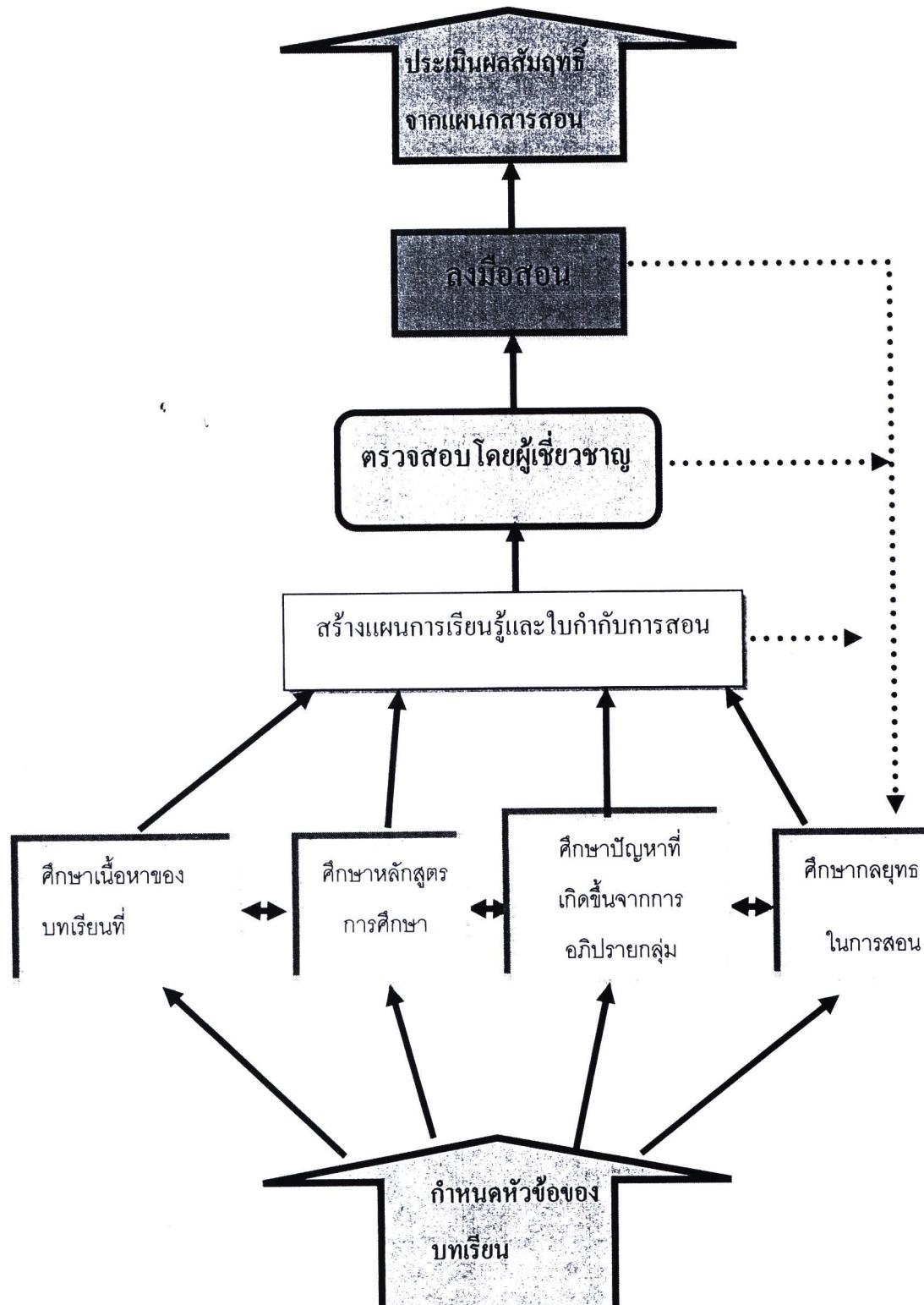
3.4.7 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ในกิจกรรม และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังจากได้รับตรวจจากผู้เชี่ยวชาญ

3.4.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรม และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ทำการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.9 ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ เก็บข้อมูลแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์

3.4.10 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

3.4.11 นำความแนนเฉลี่ยที่ได้จากใบกิจกรรมทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมา
วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการสอน E_1 / E_2 ซึ่งตั้งไว้ข้อละ 70/70

รูปที่ 3.1 แผนภูมิแสดงการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสถิติพื้นฐานเรื่องค่าเฉลี่ย มัธยฐานและ
ฐานนิยมโดยใช้ปัญหาจากการอภิปรายของครุผู้สอน

3.5 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้อง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 3.5.1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสหศึกษาทั้งหมด โดยมีการจดบันทึกถึงปัญหา หรือข้อเรียกร้องหลัก ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการบันทึกการอภิปรายกลุ่มโดยเครื่องบันทึกเสียง หลังจากนั้นผู้วิจัยก็ทำการวิเคราะห์และแยกปัญหาและข้อเรียกร้องออกมาเป็นหัวข้อที่ชัดเจนเพื่อใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
- 3.5.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบทดสอบความสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสหศึกษาเบื้องต้น โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนเรียน และหลังจากที่ได้เรียน เมื่อสอนครบตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผน ซึ่งใช้เวลาในการทดสอบทั้งหมด 2 ชั่วโมง จากนั้นผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบจากการทดสอบดังกล่าว มาตรวจให้คะแนน แล้วทำการบันทึกผลเพื่อนำคะแนนไปวิเคราะห์ต่อไป
- 3.5.3 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการประเมินตามสภาพจริง โดยผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากพฤติกรรมของนักเรียนภายในห้องว่ามีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง ผู้วิจัยทำการบันทึกผลเป็นรายบุคคลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป
- 3.5.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามวัดเขตติต่อการเรียน วิชาสหศึกษาเบื้องต้น โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่มีการทำแบบทดสอบเสร็จแล้ว จากนั้นผู้วิจัยนำชุดแบบสอบถามมาบันทึกผล เพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่วิเคราะห์จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของการอภิปรายกลุ่ม และส่วนที่วิเคราะห์เก็บจากการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และทำการสอนด้วยตนเอง โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่วิเคราะห์จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนวิชาสหศึกษาพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ทำการแจกแจงข้อมูลเริ่มต้นและปัญหาต่างๆจากการอภิปรายกลุ่มของครุภัณฑ์สอนออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนปัญหาที่สามารถนำมาสร้างแผนการเรียนรู้ได้ และ ปัญหาที่ไม่สามารถนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้
2. ในส่วนของปัญหาที่สามารถนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ทำการเรียงความสำคัญของปัญหาโดยทำการนับจากจำนวนของผู้เริ่มต้น
3. ใช้ปัญหาที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยໄດ้ลำดับความสำคัญของปัญหาจากจำนวนผู้เริ่มต้นมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่วิเคราะห์จากการเก็บข้อมูลจากการลงทำการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยมมาคำนวณค่าต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

การคำนวณหาค่าของคะแนนเฉลี่ย [อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, 2552]

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum_{i=1}^n X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนของนักเรียนตัวอย่างทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียนตัวอย่างทั้งหมด

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) [อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, 2552]

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum_{i=1}^n X_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n X_i \right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum_{i=1}^n X_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนกำลังสองของนักเรียนแต่ละคน

$$\left(\sum_{i=1}^n X_i \right)^2 \quad \text{แทน} \quad \text{กำลังสองของคะแนนรวมของนักเรียนทั้งหมด}$$

n แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

คำนวณหาค่าประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สูตร (E_1/E_2) [อดีศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, 2552] โดยพิจารณาจากประสิทธิภาพของบทเรียนในระหว่างเรียน เป็นไปตามเกณฑ์ 70/70

$$E_1 = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{A} \times 100 \quad , \quad E_2 = \frac{\sum_{i=1}^n F_i}{B} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 70

E_2 แทน คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 70

$\sum_{i=1}^n X_i$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

$\sum_{i=1}^n F_i$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

n แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกบทเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

2. คำนวณหาประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนใช้สูตร $E_{post} - E_{pre}$ เป็นการเปรียบเทียบประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนก่อนเรียนรู้บทเรียนและหลังเรียนรู้บทเรียน ซึ่งควรมีค่าไม่น้อยกว่า 60

$$E_{post} = \frac{\sum X}{NA} \times 100 \quad , \quad E_{pre} = \frac{\sum Y}{NB} \times 100$$

เมื่อ E_{post} แทน ประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

E_{pre} แทน ประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของผู้เรียนก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

$\sum Y$ แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบก่อนเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. ปรับระดับของคะแนนเพื่อให้ง่ายต่อการประเมิน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมโดยการนำคะแนนกิจกรรมทุกแผนกรหบส์การจัดการเรียนรู้รวมกันแล้วทำการปรับคะแนนให้อยู่ในรูปของร้อยละ โดยมีภาพรวมของการให้คะแนน (เอกสารนี้ สื้มมาศala/2546) ดังนี้

ระดับคะแนน 4 คือมีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ระดับคะแนน 3 คือมีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 70-79

ระดับคะแนน 2 คือมีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 60-69

ระดับคะแนน 1 คือมีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 50-59

ระดับคะแนน 0 คือมีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 49 ลงมา

จากนั้นแปลงผลตามเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4: คีมาก 3 : ดี 2 : ปานกลาง 1 : ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ 0 : ไม่ผ่านเกณฑ์

นำข้อมูลผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิเคราะห์คะแนนข้อมูลที่ได้จากการวัดแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์เรื่องสถิติเบื้องต้นซึ่งเป็นการประยุกต์จากทฤษฎีของ McClelland, Atkinson และ Hermans ดูองค์ประกอบหลัก ๗ ส่วนที่รวมกันเป็นแรงจูงใจไฟสมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามชนิด 5 ตัวเลือก ในแบบสอบถามจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น รวมถึงลักษณะนิสัยที่ผู้ตอบมักประพฤติปฏิบัติ โดยในแต่

ละช่องของตัวเลือกทั้ง 5 จะมีข้อความเรียงลำดับจากจริงที่สุดไปจนถึงไม่จริงเลย โดยผู้ตอบจะต้องอ่านข้อความในแบบทดสอบทีละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของตนเพียงใดซึ่งเป็นส่วน datum ว่าตรงกับความคิดของผู้เรียนหรือไม่ มีค่า 5 ระดับ คือ

- 1: ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง   2: ไม่ค่อยเห็นด้วย   3: ค่อนข้างเห็นด้วย
 4: เห็นด้วย   5: เห็นด้วยอย่างยิ่ง

นำข้อมูลผลการวัดแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ ในกลุ่มตัวอย่างมาแจกแจงความถี่ หากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของผลการวัดแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ ใช้หลักการเฉลี่ยของข้อมูล ดังนี้

1.0 - 1.49: การสอนด้วยสถิติพื้นฐานไม่ได้ส่งเสริมและไม่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในบทเรียน

1.50 – 2.49: การสอนสถิติพื้นฐานส่งเสริมและให้ประโยชน์เพียงเล็กน้อยต่อการเรียนรู้ในบทเรียน

2.50 – 3.49: การสอนสถิติพื้นฐานส่งเสริมและให้ประโยชน์พอสมควรต่อการเรียนรู้ในบทเรียน

3.50 – 4.49: การสอนสถิติพื้นฐานส่งเสริมและให้ประโยชน์ค่อนข้างมากต่อการเรียนรู้ในบทเรียน

4.50 – 5.00: การสอนสถิติพื้นฐานส่งเสริมและให้ประโยชน์มากต่อการเรียนรู้ในบทเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาองค์ประกอบทางแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์ที่มีค่าการเรียนคณิตศาสตร์ ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 20 ตัวแปร (จำนวนข้อของแบบวัดแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์) โดยเกณฑ์การให้คะแนนจะเป็นตัวบ่งชี้ว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการสอนสถิติพื้นฐาน ถ้ามีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

5. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มระหว่าง กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน โดยใช้แผนกราฟคลองแบบสุ่มในล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design : RCBD)

เมื่อพบว่าไม่สามารถปฏิบัติต่อการทดลอง ได้สมำ่เสมอโดยที่นอกจากทรีทเม้นต์แล้ว มีสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างหน่วยทดลอง 1 สาเหตุ ในแผนกราฟคลองแบบ RCBD เริ่มแรกจะมีการจัดบล็อก คือแบ่งหน่วยทดลองออกเป็นกลุ่ม เรียกว่า บล็อก โดยหน่วยทดลองที่อยู่ในบล็อกเดียวกันให้

เหมือนกันมากที่สุด และต่างบล็อกให้มีความแตกต่างกัน จำนวนหน่วยทดลองในแต่ละบล็อกให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนทรีทเมนต์ จากนั้น สุ่มทรีทเมนต์ให้แก่น่วยทดลองที่ละบล็อก ก่อร่องคือ แต่ละบล็อกต้องมีการทดลองครบถ้วนทรีทเมนต์ แต่ละหน่วยทดลองในแต่ละบล็อกจะได้รับทรีทเมนต์ใดทรีทเมนต์หนึ่งโดยสุ่ม

ข้อดีของการวางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์

1. การจัดการทรีทเมนต์ให้แก่น่วยทดลองในแต่ละบล็อกทำได้ไม่ยุ่งยาก
2. จำนวนทรีทเมนต์มีได้ไม่จำกัด
3. วิเคราะห์ผลง่าย
4. เมื่อมีค่าสังเกตสูญหายสามารถประเมินขึ้นได้
5. การจัดวงบล็อกเพื่อลดความคลาดเคลื่อนจากปัจจัยภายนอก ทำให้ความแตกต่างระหว่างค่าสังเกตที่วัดได้ภายในแต่ละบล็อก เป็นผลกระทบเนื่องมาจากทรีทเมนต์อย่างแท้จริงจึงทำให้การทดสอบมีอำนาจการทดสอบมาก และมีความเที่ยงสูงกว่าวางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (CRD)

ข้อเสียของการวางแผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์

ถ้าการจัดบล็อกไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการสูญเสียดังนี้

1. ถ้าน่วยทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างแท้จริงแล้วการแบ่งบล็อก นอกจากจะเสียค่าใช้จ่ายและเวลาแล้ว ยังเสียองค์ความเป็นอิสระของความคลื่อน เนื่องจากการบล็อกอีกด้วย
2. ความผันแปรระหว่างหน่วยทดลองภายในหน่วยทดลองเดียวกันสูง จะทำให้ความคลาดเคลื่อนของการทดลอง (MSE) สูง โอกาสที่จะตรวจพบความแตกต่างระหว่างอิทธิพลของทรีทเมนต์จะลดลง

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนห้อง 2 วิชี ในแต่ละกลุ่มระหว่าง กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน จะใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้แผนการทดลองแบบสุ่มในบล็อกสมบูรณ์ (RCBD) คำนวณจากตารางที่ 3.5 (อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, 2552) โดยกำหนดให้กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน เป็นบล็อก เนื่องจากความแตกต่างของนักเรียน และกำหนดให้วิธีการสอนเป็นทรีทเมนต์ ซึ่งประกอบด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การแก้ปัญหาปลายเปิด และการสอนแบบปกติ

ตารางที่ 3.7 ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับข้อมูลที่วางแผนแบบ RCBD

Source of Variation	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Blocks	SSB	b-1	MSB	
Treatments	SStrt	t - 1	MStrt	$\frac{MStrt}{MSE}$
Error	SSE	(b-1)(t-1)	MSE	
Total	SST	N-1		

- เมื่อ SSB แทน ความผันแปรภายในบล็อก
 SStrt แทน ความผันแปรภายในทรีทเมนต์
 SSE แทน ความผันแปรภายในกลุ่ม
 SST แทน ความผันแปรทั้งหมด
 MSB แทน ความคลาดเคลื่อนของบล็อก
 MStrt แทน ความคลาดเคลื่อนของทรีทเมนต์
 MSE แทน ความคลาดเคลื่อนของการทดลอง
 b แทน จำนวนบล็อก
 t แทน จำนวนทรีทเมนต์
 N แทน จำนวนทั้งหมด
- โดยที่ $x_{ij} = \mu + \tau_i + \beta_j + \varepsilon_{ij}$
- เมื่อ x_{ij} แทน ค่าสังเกตจากการทดลองที่ได้รับทรีทเมนต์ที่ i เป็นชั้นที่ j
 μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
 τ_i แทน อิทธิพลของทรีทเมนต์ที่ i
 β_j แทน อิทธิพลของบล็อกที่ j
 ε_{ij} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนจากหน่วยทดลองที่ j ที่ได้จากทรีทเมนต์ที่ i

6. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนทั้ง 2 วิธี
 เนื่องจาก เราต้องการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ได้รับการสอนที่แตกต่างกันมากกว่า 2 วิธี จึงใช้วิธีการของคันแคน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน ถ้ายอมรับสมมติฐานหลัก แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่ได้รับการสอนทั้ง 2 วิธี ไม่แตกต่างกัน แต่ถ้าปฏิเสธสมมติฐานหลัก แสดงว่า มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกันดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนทั้ง 2 วิธี ใช้วิธีของคันแคน

ความสามารถทางการเรียน (Block)	วิธีการสอน(Treatment)	
	สอนแบบปกติ	สอนโดยใช้ปัญหาที่เกิดจาก การอภิปรายกลุ่มของ ครูผู้สอนสถิติ
เรียนเก่ง	x_{111} x_{112} x_{113} $\vdots$ $x_{11n_{11}}$	x_{211} x_{212} x_{213} $\vdots$ $x_{21n_{21}}$
เรียนปานกลาง	x_{121} x_{122} x_{123} $\vdots$ $x_{12n_{12}}$	x_{221} x_{222} x_{223} $\vdots$ $x_{22n_{22}}$

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

ความสามารถทางการเรียน (Block)	วิธีการสอน(Treatment)	
	สอนแบบปกติ	สอนโดยใช้ปัญหาที่เกิดจาก การอภิปรายกลุ่มของ ครูผู้สอนสอดคล้อง
เรียนอ่อน	x_{131} x_{132} x_{133} $\vdots$ $x_{13n_{13}}$	x_{231} x_{232} x_{233} $\vdots$ $x_{23n_{23}}$

ตัวแบบทางสถิติของแผนการทดลองนี้คือ

- เมื่อ X_{ijk} แทน ค่าคะแนนที่ได้รับการสอนโดยใช้ปัญหาที่สร้างจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้องกับนักเรียน ได้รับการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (ทริทเมนต์) ที่ i เป็นทำที่ j
- μ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของประชากร
  - τ_i แทน อิทธิพลของการสอนโดยใช้ปัญหาที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้องและการสอนแบบปกติ (ทริทเมนต์) ที่ i
  - β_j แทน อิทธิพลของความสามารถทางการเรียนคณิตศาสตร์ (บลีอก) ที่ j
  - ε_{ijk} แทน ความคลาดเคลื่อนของคะแนนนักเรียนคนที่ k ในระดับความสามารถทางการเรียนวิชาสถิติพื้นฐานที่ j ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี i
  - n_{ij} แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มระดับความสามารถทางการเรียนวิชาสถิติพื้นฐานที่ j ที่ได้รับการสอนโดยวิธี i

เมื่อ $i = 1$	หมายถึง	วิธีการสอนโดยใช้ปัญหาที่สร้างจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้อง
$i = 2$	หมายถึง	วิธีการสอนแบบปกติ
$j = 1$	หมายถึง	กลุ่มเรียนเก่ง
$j = 2$	หมายถึง	กลุ่มเรียนปานกลาง
$j = 3$	หมายถึง	กลุ่มเรียนอ่อน

สมมติฐานที่ต้องการทดสอบคือ

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

H_a : มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานในรูปของอิทธิพลของวิธีการสอนทั้ง 2 วิธี (ทรีทเม้นต์) คือ

$$H_0 : \tau = 0; i = 1, 2, \dots$$

$$H_a : \tau_i \text{ บางค่าไม่เท่ากับ } 0$$

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาระหว่าง กลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง กลุ่มเรียนอ่อน ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ปัญหาที่สร้างจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสอดคล้องกับนักเรียนได้รับการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติตามลำดับ จะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ซึ่งมีขั้นตอนการคำนวณดังนี้

$$1. \text{ หา } T = \sum_{i=1}^t \sum_{j=1}^{r_i} X_{ij}; T_i = \sum_{j=1}^b X_{ij}; B_j = \sum_{i=1}^t X_{ij} \text{ คำนวณค่าปริมาณ } CT : CT = \frac{T^2}{N}$$

$$2. \text{ หา } SS : SST = \sum_{i=1}^t \sum_{j=1}^b X_{ij}^2 - CT; SSB = \sum_{i=1}^t B_j^2 - CT; SStrt = \sum_{i=1}^t \frac{T_i^2}{r_i} - CT$$

$$SSE = SST - SSB - SStrt$$

$$3. \text{ หา } MS : MSB = \frac{SSB}{b-1}; MStrt = \frac{SSStrt}{t-1}; MSE = \frac{SSE}{(t-1)(b-1)}$$

$$4. \text{ หาค่า } F : F = \frac{MStrt}{MSE}$$

- ถ้า F ที่คำนวณได้มากกว่าค่าจากตาราง F ที่ระดับนัยสำคัญ และ $Df = (t-1)$ และ $(t-1)(b-1)$ จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก

ตารางที่ 3.9 ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA)

Source of Variation	Df	Sum Square	Mean Square	F
Block	b-1	SSB	MSB	
Treatment	t-1	SStrt	MStrt	MStrt / MSE
Error	(t-1)(b-1)	SSE	MSE	
Total	tb-1	SST		

- เมื่อ SSB แทน ผลรวมกำลังสองของกลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียนอ่อน
 SStrt แทน ผลรวมกำลังสองของกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้าง
 จากการใช้ปัญหาที่เกิดจากการอภิปรายกลุ่มของครูผู้สอนสติ๊กและกลุ่ม
 ควบคุมที่สอนแบบปกติ
 SST แทน ผลรวมกำลังสองทั้งหมด
 MSB แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของกลุ่มที่เรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียน
 อ่อน
 MStrt แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้ปัญหาที่เกิดจากการอภิปราย
 กลุ่มของครูผู้สอนสติ๊กและกลุ่มควบคุมที่สอนแบบปกติ